

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-615/2019

Judecătoria Soroca

Judecător Mîra Gh.

DECIZIE ÎN NUMELE LEGII

02 august anul 2024

municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa :

Președintele ședinței de judecată

Rotaru Ala

Judecătorii

Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

Grefieri

Cojocari (Oboroc) Mihaela, Dioneac Valeria,
Zabureanîi Mihail, Solcan Valeria, Cernauțan Mihail

Cu participarea:

Procurorului

Reaboi Oleg

Avocaților

Barbăneagră Alexei, Procopciuc Angela,
Sîrbu-Beșliu Irina

Judecînd în ordine de apel în ședință publică apelurile declarate de avocatul Sîrbu-Beșliu Irina în interesele SA „Dumbrava Lux”, de inculpata David Olga și avocatul Crăciun Veaceslav și apelurile suplimentare declarate de avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatei David Olga, de avocatul Sîrbu Beșliu-Irina în interesele SA „Dumbrava Lux” și de către avocatul Holban ***** în interesele SA „Dumbrava Lux” împotriva sentinței Judecătoriei Soroca din 07.04.2017, în cauza penală în privința lui

David Olga *****, născută la ***** , domiciliată în mun.***** , str.***** , studii superioare, căsătorită, pensionară, fără antecedente penale, cetățeană a Republicii Moldova;

A fost liberată de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către ***** , administratorul SA „Dumbrava-Lux” și s-a dispus încasarea de la inculpată a sumei de 15000 lei în beneficiul SA „Dumbrava-Lux” cu titlu de prejudiciu moral.

Procedura de citare legal executată.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: 06.12.2016-07.04.2017.
Termenul de judecare a cauzei în ordine de apel: 03.05.2017-19.09.2018.
Termenul de judecare a cauzei în ordine de recurs: 12.12.2018-11.06.2019.
Termenul de judecare a cauzei în ordine de apel: 10.01.2020-02.08.2024.

Cercetând fondul apelului, Colegiul penal –

C O N S T A T Ă :

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse mai sus instanța de fond a reținut, că inculpata David Olga *****, fiind angajată în calitate de registrator al Oficiului Cadastral teritorial Soroca, la data de 14.05.2008 încălcând prevederile art.12 al.(8) pct.d) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, precum și a atribuțiilor stabilite în fișa de post de post, manifestând o atitudine neglijentă și neconștiincioasă în îndeplinire atribuțiilor de serviciu, a radiat și a nimicit datele referitoare la existența contractului de vânzare-cumpăre din 25.10.1994, înregistrat la notarul T.Nesterenco și la Biroul Interraional de inventariere tehnică or.Soroca sub nr.14 din 25.10.1994 și a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a cet.*****, a.n.*****, domiciliat în comuna Băcioi, mun.***** asupra imobilului „La Dumbrava” cu n/c ***** situat în s.Volovița, r-ul Soroca la cererea cet.Rotaru Ion, a.n.*****, domiciliat în s.*****, r-ul Soroca, care a acționat în bază de procură cu nr.3470 din 28.07.2008. Astfel, proprietarului real al cafenelei „La Dumbrava” a fost ilegal lipsit de dreptul de proprietate. Prin acțiunile registratorului s-a cauzat SA „Dumbrava Lux”-proprietarului legal al bunului menționat, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 153719 lei, fiind cauzate urmări grave.

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză.

La data de 25.04.2017 sentința instanței de fond a fost contestată cu apel de către avocatul Sîrbu-Beșliu Irina în interesele SA „Dumbrava Lux”, care în motivarea apelului a indicat, că:

-consideră neîntemeiată soluția instanței referitor la liberarea de răspundere penală a lui David Olga pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal, dat fiind că în speță, chiar dacă se stabilea faptul că a intervenit termenul de prescripție pentru atragerea inculpatei la răspundere penală, instanța de judecată urma să emită o sentință de condamnare și să libereze inculpata de răspundere penală;

-încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției este posibilă doar în condițiile în care inculpatul este de acord cu acest fapt, pe când în speță inculpata a solicitat achitarea. Încetarea procesului nu duce la reabilitare, pe când achitarea persoanei duce la reabilitarea acesteia în fața întregii societăți;

-conchide că în speță instanța urma să o condamne pe inculpată și să dispună liberarea acesteia de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție, fără a dispune încetarea procesului penal;

-consideră că instanța de fond eronat și-a întemeiat soluția admiterii parțiale a acțiunii civile în baza argumentelor precum că, citează „astfel din actele cauzei rezultă că suma prejudiciului material solicitat de către partea vătămată 2978970,14 lei în prezenta cauză a reieșit din raportul de expertiză nr.170 din 16.07.2014 avind la bază cauză civilă nr.2-531 9/13 la cererea de chemare în judecată a SA „Dumbrava Lux” către *****, ***** ***** , OCT Soroca și notarul public Radu Boldescu (f.d.93 vol.I), prin urmare, pârât în cauza enunțată nefiind persoana fizică David Olga, dar OCT Soroca”;

-instanța a constatat cu certitudine faptul că prin acțiunile registratorului s-a cauzat SA „Dumbrava-Lux”, proprietarului legal al bunului menționat, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 153 719 lei, fiind cauzate prejudicii grave;

-deși prin actul de acuzare instanța de fond a stabilit că inculpata David Olga a cauzat părții vătămate prejudicii grave, instanța nu se expune asupra cuantumului acestor prejudicii materiale;

-consideră eronate temeiurile de admitere parțială a acțiunii civile în partea prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la David Olga în beneficiul lui *****, administratorul SA „Dumbrava Lux” doar suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral;

-consideră că instanța de fond nu a ținut cont la stabilirea cuantumului prejudiciului moral de argumentele părții vătămate și de gravitatea prejudiciului care a suferit;

-instanța nu a argumentat într-o manieră convingătoare în baza căror circumstanțe de fapt și temeiuri legale și-a întemeiat concluziile privind diminuarea cuantumului prejudiciului moral solicitat de partea vătămată.

Solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Soroca din 07.04.2017 în partea admiterii parțiale a acțiunii civile înaintată de partea vătămată, cât și în partea încetării procesului penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea admiterii integrale a acțiunii civile înaintată de partea vătămată.

Împotriva sentinței în termen au declarat apel comun inculpata David Olga și avocatul Crăciun Veaceslav, prin care și-au exprimat dezacordul cu soluția adoptată de instanța de fond, pe care o consideră ilegală și neîntemeiată, iar în motivarea apelului au indicat că:

-în fapt, David Olga se învinuiește în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) CP RM;

-referitor la probele pe cauză concluzionează, că toate probele de fapt nu au fost dobândite în modul stabilit de legislația penală RM, care ar servi la constatarea existenței infracțiunii, la identitatea făptuitorului, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a acestei cauze, deoarece toate probele acumulate sunt indirecte și bazate pe declarațiile presupusei părți vătămate *****, care practic nu a putut descrie cu certitudine toate cele inventate de el, cit și organul de urmărire penală care descrie că David Olga ***** prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM și anume neglijența în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu, ca

rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, însă organul de urmărire penală nu a adus probe în acest sens, precum că Olga David, la 14.05.2008, înregistrând hotărârea judecătorească putea cunoaște că era falsă, la fel nu a probat nici ceea, precum că dânsa a radiat și nimicit datele referitoare la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994 la notarul T.Nisterenco și la Biroul Interrajonal de inventariere tehnică or.Soroca sub nr.14 din 25.10.1994, această înregistrare fiind una neoficială, ci o carte de procedură internă, obligându-l în acest sens pe ***** ca să respecte procedura prealabilă înregistrării dreptului de proprietate, și anume statutul, reorganizarea, inventarierea bunului, deoarece 80 % a acestui bun era procurat de către ***** , iar 20 % aparțineau colectivului de muncă, de aceea era necesar pentru a respecta procedura sus menționată și ulterior să se întoarcă înapoi la OCT pentru a-și înregistra dreptul de proprietate, ceea ce ***** nu a făcut și respective, dreptul de proprietate a SA „Dumbrava Lux” nu era înregistrat oficial după *****;

-indică la fel, că învinuirea adusă lui David Olga este în contradicție cu prevederile art.8 CP RM, în care se stipulează că caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Conform prevederilor art.9 CPP, timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiune (inacțiune) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor;

-Olga David este învinuită în aceia, că fiind angajată în calitate de registrator al Oficiului Teritorial Soroca, la data de 14.05.2008, încălcând prevederile art.12 al.(8) pct.d) al Legii cadastrului bunurilor mobile nr.1543 din 25.02.1998, precum și atribuțiile stabilite în fișa de post, manifestînd o atitudine neglijentă și neconștiincioasă în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu a radiat și a nimicit datele, etc... Prin acțiunile sale intenționate, David Olga ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) CP cu indicii de calificare - îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat urmări grave intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice;

-astfel, la înaintarea învinuirii acuzarea nu a ținut cont de faptul, că la momentul comiterii presupusei infracțiuni, art.12 din Legea Cadastrului bunurilor mobile nr.1543 din 25.02.1998, nici nu conținea al.(8) cu lit.d), aceste modificări în Lege au fost operate prin Legea nr.291 din 19.12.2008, intrate în vigoare la 13.02.2009 (MO nr.30-33), dar dânsa nici nu depistase careva erori sau greșeli;

-la fel nu s-a ținut cont nici de faptul, că modificările în dispoziția art.329 al.(1) CP, și anume substituirea cuvintelor „cu funcție de răspundere” cu cuvîntul „publică” au fost operate la 02.12.2011, prin Legea nr.245 și au intrat în vigoare la 03.02.2012, adică cu mult mai târziu după comiterea presupusei infracțiuni de care este învinuită David Olga;

-în acest context indică la fel, că în învinuire nu sunt specificate, care anume atribuții din fișa de post au fost încălcate, cui anume au fost cauzate urmările grave, persoanelor fizice sau juridice;

-în cadrul ședințelor de judecată s-a dovedit că partea adversă face trimiteri la niște aberații și nici de cum la subiectul învinuirii, dar nici de cum la probe directe în învinuirea lui David Olga;

-învinuirea adusă nu este clară, concretă, este bazată pe norme de blanchetă neexistente la momentul comiterii infracțiunii, aceasta fiind o încălcare gravă, ireparabilă a drepturilor inculpatei la apărare, motiv din care nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, soluția fiind o sentință de achitare.

Solicită admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriai Soroca din 07.04.2017, cu achitarea lui David Olga în temeiul art.390 al.(1) pct.1) CPP RM, deoarece această faptă nu a fost săvârșită de ea.

La data de 26.06.2017 împotriva sentinței instanței de fond a declarat apel suplimentar și avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatei David Olga, ca temei invocând ilegalitatea și nemotivarea sentinței. La fel a indicat că a intervenit în proces la 14.06.2017, a făcut cunoștință cu materialele cauzei la 20.06.2017, astfel termenul de 15 zile de declarare a apelului suplimentar, adăugător de apel nu a expirat și se consideră apelul depus în termen.

În motivarea apelului a indicat, că:

-în învinuire procurorul indică elementele componenței de infracțiune-art.329 al.(2) lit.b) Cod penal după cum urmează: neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat urmări grave drepturilor și intereselor ocrotite de lege persoanelor fizice sau juridice;

-norma art.329 al.(1) stabilește: neglijența în serviciu, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari ... drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor ... juridice, (2) Aceleași acțiuni care au provocat: b) alte urmări grave;

-pentru componența de infracțiune imputată lui David Olga și anume latura obiectivă sunt necesare prezența următoarelor elemente: - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu - atitudini neglijente sau neconștiincioase față de obligațiunile de serviciu, - a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, - au provocat alte urmări grave;

-din ordonanța de punere sub învinuire adusă lui David Olga la 19.02.2015 se descrie că David Olga a executat necorespunzător obligațiile de serviciu, fără a indica care concret obligații rezultate din fișa de post nu le-a executat sau le-a executat necorespunzător;

-învinuirea neconcretă încalcă dreptul la apărare stabilit de art.6 al.2 CEDO, deoarece inculpata nu cunoștea care din obligații au fost executate nu așa cum se cere și ce probe să prezinte pentru a combate acest element al laturii obiective;

-în același mod nu este concretă nici latura obiectivă -atitudinea neglijentă sau neconștiincioasă față de obligațiunile de serviciu, deoarece nu se descrie prin ce acțiuni obligațiile au fost necorespunzător executate, în învinuire s-a descris faptul că David Olga a radiat dreptul de proprietate;

-însă, radierea dreptului de proprietate în baza hotărîrii judecătorești rămase irevocabile nu este o executare necorespunzătoare a obligațiilor Registratorului, ba din contra executarea hotărîrii judecătorești, inclusiv și cu privire la anularea dreptului de proprietate și reprezintă o îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, deoarece în caz de neexecutare a hotărîrii judecătorești se putea de pretins la o încălcare de lege - neexecutarea hotărîrii judecătorești;

-cît privește semnul obiectiv - a nimicit datele referitoare la contractul de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, această latură nu este confirmată nici prin probe obiective, care să demonstreze că acest contract a existat în posesia inculpatei, că dînsa a avut acces liber, că cineva a văzut această posesie sau pretinsa ascundere precum și modul în care ar fi fost nimicite datele (ardere, ștergere, distrugere, etc...);

-semnul cauzării daunelor în proporții mari drepturilor ocrotite de lege ale persoanei juridice SA „Dumbrava Lux” se referă nu numai la suma de 153719 lei, pe care o pretinde că costă imobilul litigios, însă nu există nici o probă, expertiză sau evaluare a costului pentru perioada anului 2008;

-nu au fost luate în considerație prevederile modificărilor art.126 CP (08.10.2016), conform căruia proporțiile se iau în considerație în dependență de suma salariului pe economie aprobat prin Hotărîrea Guvernului la data comiterii faptei. Procurorul indică semnul calificativ proporții deosebit de mari, care nici nu este prevăzut de norma incriminată;

-semnul urmări grave (al.2 b) conform comentariilor la art.329 CP sub noțiunea de urmări grave pot fi considerate altele decît lit.a - decesul persoanei, vătămări corporale grave, medii, otrăviri în masă, inundații, incendiu, ș.a. astfel, ca să fie pricinuite vătămări corporale integrității fizice a persoanelor fizice, prejudicii materiale în masă;

-tot la urmări grave ar fi putut posibil de calificat valoarea pagubelor materiale, luîndu-se în considerație veniturile anuale a întreprinderii pătimașe, cantitatea însemnătatea pentru întreprindere, funcționalitatea ei de activitate, mediului de afară a infrastructurii, o așa stare materială care ar putea să influențeze esențial starea materială, impactul stării economice și consecințele generale nefaste pentru întreprindere (șomaj tehnic, insolvabilitate, staționare etc);

-nici un semn al acestor stări materiale nu au fost nici constatate de instanță, probe scrise în acest sens nefiind prezentate, deci, semnul calificativ urmări grave nu au fost pricinuite și nici comise de inculpată;

-în cazul dat inculpata nu a radiat un drept din propria dorință, ci a fost prezentată o hotărîre judecătorească cu sigiliul, al cărei fals nu urma a fi constatată de registratorul cadastral, dat fiind faptul că nu intră în competența ultimei constatarea atare fapte;

-ba din contra, potrivit legislației cu privire la cadastrul bunurilor imobile și prevederilor Codului civil, răspunderea pentru veridicitatea actelor prezentate o poartă titularul de drepturi sau reprezentantul său împuternicit în modul cuvenit;

-instanța de judecată constată că în partea discriptivă este o necoincidență cu partea dispozitivă a hotărîrii și în aceasta latură Registratorul neglijent nu a constatat-o;

-apărarea pretinde că judecata stabilește semnele unei laturi obiective care nici nu este indicată de procuror în ordonanța de învinuire, astfel, nici procurorul nu a stabilit

eroarea, adică și procurorul tot este neglijent, ori instanța a depășit din limitele acuzației, prin ce a încălcat cerințele art.384 CPP;

-subliniază că prin ordonanța de învinuire și în rechizitoriu lipsește în genere un semn calificativ art.329 - proporții mari (din al.1), există numai neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat urmări grave drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, iar dacă aceasta a cauzat daune în proporții lipsește, precum și care sunt acele alte urmări grave, acuzarea nu indică;

-David Olga este pusă sub acuzație de comiterea unei infracțiuni (semne calificative), neprevăzute de art.329 CP, ori, semnele incriminate nu se conțin în indicii calificativi din ordonanța de învinuire și rechizitoriu;

-procurorul nu și-a concretizat acuzația în instanța de fond, iar în instanța de apel procurorul nu a contestat cu apel, deci în propriul apel nu poate fi agravată situația reieșind din cerințele art.410 CPP;

-referitor la subiectul infracțiunii indică, că pînă la modificările art.329 CP adoptate prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare 03.02.2012, subiectul infracțiunii era persoana cu funcții de răspundere, dar după modificările menționate subiect a devenit - persoana publică;

-din ordonanța de punere sub învinuire adusă lui David Olga la 19.02.2015, nici în rechizitoriu, precum nici în partea constatată a sentinței judecătorești nu se încriminează subiectul - persoana publică și nici persoană cu funcții de serviciu;

-potrivit principiului retroactivității legii penale stabilite de art.10-10/1 CP și art.22 Constituția RM, Legea nr.245 din 02.12.2011 înlătură răspunderea penală a lui David Olga, care la 19.02.2015, nici nu urma a fi pusă învinuire, deoarece legea penală nouă înlătură în genere răspunderea penală ca subiect, ultima nefiind persoană publică;

-ori, pentru supunerea răspunderii penale conform art.329 CP, acuzarea nu a prezentat nici o probă că David Olga este persoană publică, nici nu s-a incriminat acest fapt, precum nici că este persoană cu funcții de răspundere în sensul art.123 CP în vigoare la momentul comiterii faptei;

-David Olga nu este persoană publică, ci un angajat al întreprinderii de stat, deci, pentru subiectul infracțiunii imputate art.329 CP – persoana publică, nu absoarbe noțiunea de persoană cu funcții de răspundere, ori fiecare subiect au obligații separate;

-ori, având în vedere principiul neretroactivității legii penale, la data comiterii faptului imputat - 2008, era în vigoare cerințele art.123 CP- persoana cu funcții de răspundere-al.1 persoana cu funcții de răspundere - al.2, persoana cu înaltă funcție de răspundere...

-din învinuirea lui David Olga se impută că dînsa a încălcat obligațiile de serviciu, noțiune care a apărut în dispoziția normei incriminate art.329 CP abia prin Legea nr.245 din 03.02.2012 și din 01.08.2016, ceea ce nu poate fi aplicat inculpatului, fiind o încălcare a principiului constituțional privind retroactivitatea legii penale, stipulat de art.art.10-10/1 CP, art.22 Constituția RM, art.7 CEDO;

-apărarea pretinde la încălcarea principiului fundamental al neretroactivității legii, ori în învinuirea adusă se indică la subiectul special persoană publică - Lege (dispozitiv normei art.329) ce nu era în vigoare la data comiterii faptei - 2008;

-supunerea răspunderii penale lui David Olga conform legii penale non-existente la momentul comiterii faptei, duce la achitarea sa pe capătul dat de acuzare, ori, acesta a fost acuzat de o faptă care în perioada anilor 2008 nu constituia infracțiune;

-referitor la încălcările de procedură indică, că conform art.63 (al.7) CPP este interzisă audierea persoanei față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune în calitate de martor. Astfel, la 27.06.2014 (f.d.10) David Olga este audiată în calitate de martor, iar apoi, la 20.11.2014 ca bănuită (f.d.202) și la 19.02.2015 ca învinuită (f.d.215). Astfel, organul de urmărire penală a încălcat dreptul la apărare (martorul David Olga a fost audiată în lipsa apărătorului), scos din ultima mărturii, pe care le-a folosit apoi contra sa, prin ce a încălcat dreptul la un proces echitabil și contradictorial stabilit de art.6 CEDO;

-prin ordonanța procurorului din 07.04.2015 David Olga a fost scoasă de sub urmărire penală cu clasarea procesului penal. Prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 23.05.2015 se menține fără modificări ordonanța din 07.04.2015 în partea scoaterii de sub urmărire penală, iar în partea suspendării procesului a fost anulată;

-prin încheierea judecătorului de instrucție din 06.07.2015 a fost anulată ordonanța din 17.04.2015, iar cea a procurorului ierarhic superior din 23.05.2015 a fost menținută fără modificări. Astfel, sunt în vigoare 2 acte care menține soluția de scoatere de sub învinuire și în același timp o anulează, procurorul reia urmărirea penală conform art.287 al.1-4 CPP, normă care a fost declarată de Curtea Constituțională neconstituțională, iar judecătorul de instrucție anulează ordonanța, dar nu dispune reluarea urmăririi penale;

-pretinde că în cazul lui David Olga judecătorul de instrucție nu a dispus reluarea urmăririi penale în privința ultimei, iar procurorul ierarhic superior prin ordonanța sa din 23.05.2015 nu a fost în drept să reia urmărirea penală, ori reluarea în baza al.(1) art.287 CPP este neconstituțională;

-deci, toate acțiunile procesuale executate după reluarea urmăririi penale conform al.1 art.287 CPP, în lipsa soluției judecătorului de instrucție de reluare a urmăririi penale sunt nule conform art.251 CPP, iar conform art.94 CPP probele dobândite cu încălcarea procedurii penale sunt nule și nu pot fi puse în baza sentinței de condamnare;

-reieșind din cerințele al.4 art.287 CPP continuarea urmăririi penale (după cum indică judecătorul de instrucție în încheierea sa din 06.07.2015 nu s-a constatat ce viciu fundamental care să afecteze ordonanța de scoatere de sub urmărire penală, nici fapte noi recent descoperite nu au fost constatate, deci, potrivit art.332 al.(1) CPP, constatînd unul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 al.(1) pct.1).2),3),4),5), prin sentință motivată se încetează procesul penal în cauza respective, iar constatînd că fapta persoanei constituie contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional;

-din considerentele expuse mai sus, apărarea pretinde că David Olga a fost supuse răspunderii penale de două ori pentru una și aceeași faptă, fără reluarea urmăririi penale

în modul stabilit de lege și potrivit normei neconstituționale, adică au fost încălcate cerințe art.22 CPP și art.4 Protocolul nr.7 adițional CEDO;

-referitor la acțiunea civilă a indicat, că reprezentantul părții vătămate ***** este recunoscut prin ordonanța organului de urmărire penală (f.d.178). Avocatul părții vătămate Sîrbu-Beșliu Irina în baza mandatul avocatului (f.d.181) nu i s-a delegat împuterniciri de înaintare a acțiuni civile, ori, potrivit art.67 CPP avocatul nu dispune de atare împuterniciri, iar potrivit art.81 CPC dreptul de a depune cereri de chemare în judecată (acțiuni civile) poate fi delegat numai pentru împuterniciri speciale sau procură;

-la 08.02.2017 în ședința de judecată avocatul Sîrbu-Beșliu Irina a depus și a semnat din nume propriu acțiune civilă, invocînd prejudiciul material în sumă de 978 mii 970 lei, prejudiciu moral 100 mii lei al SA „Dumbrava Lux”;

-acțiunea a fost examinată și admisă parțial în partea prejudiciilor morale fără a verifica dacă avocatul a avut sau nu împuterniciri;

-conform normelor procedurii civile acțiunea civilă urmează a fi restituită ca depusă fără împuterniciri, iar în faza de apel, o așa acțiune urmează a fi respinsă ca înaintată de o persoană necorespunzătoare;

-încasarea prejudiciului moral de 15 mii lei la fel este contrară cerințelor art.1422 CC, care stabilesc că prejudiciul moral poate fi invocat doar în cazul prezenței suferințelor fizice sau psihice legate de infracțiune de vătămare corporală, omor, viol, alte acțiuni de violență fizică. Lezarea dreptului de proprietate nu constituie e retrăire fizică și ci psihică, deci nu poate merge vorba de daune morale. Ori persoanei juridice nu i se pot cauza prejudicii morale, ci numai persoanei fizice;

-invocă și Hotărîrea Plenului CSJ privind practica judiciară privind încasarea prejudiciului moral;

-s-a încasat prejudiciul moral în mărime de 15000 lei în contul reprezentantului pătimitului ***** , dar nu în contul însuși a părții vătămate SA „Dumbrava Lux” care are mai mulți acționari;

-mai mult decît atît, prin sentința care a fost anexată la dosarul penal în privința lui ***** a fost deja încasat prejudiciul material legat de deposedarea de proprietate;

-solicitarea aceluiași prejudiciu de la David Olga constituie o îmbogățire fără justă cauză și nu poate fi încasat același prejudiciu de la inculpată;

-la fel indică, că instanța de fond nu a delimitat legătura causală dintre acțiunile lui David Olga de radiere a înregistrării cadastrale și prejudiciul cauzat în urma însușirii acestui bun de către ***** , or, această legătură nu este măcar motivată de instanța de fond;

-nu s-a dat nici o apreciere nici circumstanțelor importante cum ar fi litigiul civil către terțe persoane inclusiv ÎS „Cadastru” privind anularea înregistrării cadastrale și revendicarea bunului proprietate privată din posesia nelegitimă, care iarăși indică intenția pătimașului de a se îmbogăți fără justă cauză întreit- și în natură și în bani;

-reieșind din Protocolul nr.7 art.4 adițional CEDO privind dubla urmărire, se pretinde la lipsa acestui fapt în genere, iar de aici la necesitatea pronunțării soluției de achitare din lipsa faptului, or, achitarea persoanei este motiv de reabilitare cu dreptul la repararea prejudiciului material și moral, atunci cînd nu se poate de pretins la încetarea

procesului penal în privința lui David Olga. Acuzație pe care a fost refuzat în pornirea urmăririi penale și reluarea urmăririi penale fiind ilegală în contradicție cu încălcarea principiului „non bis idem” (dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă), prevăzut de art.21 din Constituția RM, art.4 al.1 Protocolul nr.7 la Convenția Europeană, art.14 al.7 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.22 CPP RM, Hotărârea Curții Constituționale RM nr.26 din 23.11.2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor al.6 art.63 CPP, deoarece într-adevăr la reluarea urmăririi penale de către procuror prin ordonanța din 04.03.2014 nu a constatat circumstanțe sau viciu fundamental;

-conform art.275 pct.8) CPP urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazul în care în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale pe aceleași acuzații - art.275 pct.8) CPP, ori, art.249 al.(1) CPP corectarea erorii materiale nu a fost aplicată de procuror;

-art.270 al.8 CPP în cazul de față lipsește o ordonanță de stabilire a urmăririi penale în competența procuraturii m.Bălți, iar normele conform cărora au fost pornite urmăriri penale țin de competența organului de urmărire penală a MAI conform art.266 CPP;

-ori actul executat cu încălcarea competenței duce la nulitatea actului reieșind din cerințele art.251 CPP, nulitatea cărora poate fi înaintată în orice stadiu al procesului penal de la pornire și chiar în instanța de judecată;

-apărarea consideră că sarcina probațiunii pusă pe seama acuzării conform legii a rămas pusă pe seama apărării să demonstreze că faptele incriminate nu au fost comise de David Olga, prin ce s-a încălcat art.26 al.(3) CPP, sarcina probatoriului în ședințele de judecată nici în prima instanță și nici în instanța de apel acuzatorului de stat;

-menționând prevederile art.94 CPP RM indică că organul de urmărire penală a interpretat probele administrate la materialele cauzei în formă tendențioasă, bazându-se doar pe declarațiile părții vătămate, fără a se referi și a ține cont de alte circumstanțe și împrejurări ce au importanță pentru cauză și servesc la stabilirea adevărului în speța dată. Astfel, organul de urmărire penală a omis unele circumstanțe și a interpretat probele selectiv în favoarea părții vătămate în sensul vinovăției lui David Olga.

Invocând prevederile art.402, art.413, art.414 și art.415 CPP RM solicită casarea sentinței Judecătoreiei Soroca, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui David Olga conform art.329 al.(2) lit.b) CP, cu dispunerea reluării cercetării judecătorești, pronunțarea unei decizii noi, potrivit modului pentru prima instanță și dispunerea achitării lui David Olga.

Împotriva sentinței în ședința instanței de apel din 07.11.2017 a declarat un apel suplimentar și avocatul Sîrbu-Beșliu Irina în interesele SA „Dumbrava Lux”, în care a invocat următoarele temeuri suplimentare:

-consideră eronat argumentul inculpatei de dezvinovățire precum că (citat):,, radierea dreptului de proprietate în baza hotărîrii judecătorești rămase irevocabilă nu este o executare necorespunzătoare a obligațiilor Registratorului, ba din contra, executarea hotărîrii judecătorești, inclusiv și cu privire la anularea dreptului de proprietate și

reprezintă o îndeplinire corespunzătoare a obligațiilor de serviciu, deoarece în caz de neexecutare a hotărîrii judecătorești se putea pretinde la o încălcare de lege-neexecutarea hotărîrii judecătorești;

-consideră că învinuirea înaintată lui David Olga ***** în temeiul art. 329 al.(2) lit.b) CP RM este fondată atît prin probele și declarațiile martorilor administrate la faza urmării penale, cît și prin declarațiile martorilor audiați în cadrul ședințelor de judecată din instanța de judecată;

-consideră că David Olga, angajată în calitate de registrator la OCT Soroca, fiind o persoană cu funcții de răspundere în temeiul prevederilor art.12 al Legii privind cadastrul bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, cît și în temeiul fișei de post deținute de ultima în calitate de registrator la OCT Soroca, a manifestat atitudine neglijentă și neconștiincioasă în atribuirea atribuțiilor de serviciu, la data de 14.05.2008, în baza unei hotărîri false primite de la ***** în calitate de document ce confirmă dreptul prezentate spre înregistrare, încălcînd vădit prevederile Legii privind cadastrul bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, cît și prevederile Instrucțiunilor nr.112 din 22.06.2005 cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor publicate în MO nr.142 din 28.10.2005;

-conform raportului de expertiză nr.977-978 din 07.07.2013 al CNEJ, impresiunile de ștampilă de formă rotundă „Judecătoria Soroca” amplasată pe hotărîrea Judecătoriei Soroca nr.2-1797/98 din 29.12.1998 nu a fost creată cu ștampila de formă rotundă a Judecătoriei Soroca", iar semnătura de la numele ***** V. de rubrica judecător nu este executată de ***** V., dar de o altă persoană;

-consideră că nu poate fi admis ca temei de achitare argumentul inculpatei (citat): „cît privește semnul obiectiv, a nimicit datele referitoare la contractul de v/c din 25.10.1994, această latură nu este confirmată nici prin probe obiective, care să demonstreze că acest contract a existat în posesia inculpatei, că dînsa a avut acces liber, că cineva a văzut această posesie sau pretinsa ascundere precum să modul în care ar fi fost nimicite datele (ardere, ștergere, distrugere) din următoarele motive;

-în acțiunile inculpatei sunt elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) CP RM, care deținînd funcția de registrator, manifestat atitudine neglijentă și neconștiincioasă în vederea efectuării atribuțiilor de serviciu, la data de 14.05.2008, în baza unei hotărîri false, primite de la cet.***** în calitate de document ce confirmă drepturile prezentate spre înregistrare, a înregistrat după ultimul dreptul de proprietate asupra bunului imobil cafeneaua „La Dumbrava” situată s.Volovița r.Soroca, astfel deposedînd întreprinderea „Dumbrava Lux” SA de proprietate privată;

-la fel, inculpata neglijînd vădit înscrierile din dosarul de inventariere tehnică cît și a Cărții nr.14, acte care confirmau faptul că persoana înscrisă în hotărîrea Judecătoriei Soroca prezenată de ***** și anume ***** ***** nu a fost înscrisă în calitate de proprietar al bunului imobil nominalizat;

-la fel inculpata a neglijat faptul că în Registrul bunurilor imobile deținut de OCT Soroca, bunul imobil cafeneaua „La Dumbrava”, situată s.Volovița r.Soroca, deținea la momentul înregistrării hotărîrii false pe numele lui ***** , număr cadastral 7864000.307 atribuit încă la 02.10.2006;

-în dosarul tehnic al bunului imobil în Cartela forma nr.IV de către inculpată a fost aplicată ștampila „stins” pe înscrisul „общепит”, astfel prin declarații proprii inculpata a confirmat faptul că nu a cercetat hotărîrea falsă pe care a înregistrat-o, cu conținutul informațiilor privind dreptul de proprietate din dosarul tehnic;

-la fel indică că solicitarea de repunere în termen reiese din faptul că în calitate de avocat nu a fost prezentă la pronunțarea sentinței, hotărîrea redactată fiindu-i expediată ulterior;

-soluția instanței de fond în partea liberării de răspundere penală a inculpatei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție și încetarea procesului penal este una nefondată, dat fiind că în speță, chiar dacă stabilea faptul că a intervenit termenul de prescripție pentru atragerea inculpatei la răspundere penală, instanța de judecată urma să emită o sentință de condamnare și să libereze inculpata de răspundere penală;

-această concluzie se întemeiază pe prevederile art.389 al.(4) pct.3 Cod de procedură penală, care statuează că sentința de condamnare se adoptă: fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție;

-încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției este posibilă doar în condițiile în care inculpatul este de acord cu acest fapt, pe cînd, în speță, inculpata a solicitat achitarea. Încetarea procesului nu duce la reabilitare, pe cînd, achitarea persoanei duce la reabilitarea acesteia în fața întregii societăți;

-conchide că în speță instanța urma să o condamne pe inculpată și să dispună liberarea acesteia de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție, fără a dispune și încetarea procesului penal;

-consideră că instanța de fond eronat a întemeiat soluția admiterii parțiale a acțiunii civile, în sentință instanța de fond constatînd cu certitudine faptul că prin acțiunile registratorului s-a cauzat SA,, Dumbrava-Lux”- proprietarul legal al bunului menționat, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 153 719 lei, fiind cauzate prejudicii grave;

-deși prin actul de acuzare instanța de fond a stabilit că inculpata David Olga a cauzat părții vătămate prejudicii grave, însă instanța nu se expune asupra cuantumului acestor prejudicii materiale;

-consideră eronate temeiurile de admitere parțială a acțiunii civile în partea prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la David Olga în beneficiul lui *****, administratorul SA,,Dumbrava-Lux” doar suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral;

-consideră că instanța de fond nu a ținut cont la stabilirea cuantumului prejudiciului moral de argumentele părții vătămate, de gravitatea prejudiciului care a suferit; nu a argumentat într-o manieră convingătoare, în baza căror circumstanțe de fapt și temeiuri legale și-a întemeiat concluziile privind diminuarea cuantumului prejudiciului moral solicitat de către partea vătămată.

Solicită repunerea în termen a apelului și admiterea acestuia, cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Soroca din 07.04.2017 în partea admiterii parțiale a acțiunii civile

înaintată de partea vătămată, cât și în partea încetării procesului penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea admiterii integrale a acțiunii civile înaintată de partea vătămată.

La data de 05.04.2018 a declarat un apel suplimentar împotriva sentinței și avocatul Holban Radu în interesele SA „Dumbrava Lux”, în motivarea cătuia a indicat, că:

-fiind de acord cu starea de fapt și cu calificarea faptei săvârșite de David Olga în baza art.329 al.(2) lit.b) CP, constatate de către instanța de judecată în sentință, consideră că soluția de încetare a procesului penal în privința inculpatei David Olga din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, precum și admiterea parțială a acțiunii civile, este ilegală și neîntemeiată;

-inculpata David Olga a fost recunoscută vinovată prin sentința contestată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) CP, sancțiunea căruia la momentul săvârșirii faptei, în anul 2008, prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 300 la 800 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani;

-prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, în vigoare de la 24.05.2009, în sancțiunea al.(2) art.329 CP cuvintele „de la 3 la 7 ani” se înlocuiesc cu cuvintele „de la 2 la 6 ani” (MO nr. 41-44 art.120 din 24.02.2009);

-prin Legea nr.326 din 23.12.2013, MO, 47-48 din 25.02.2014, art.92, în vigoare de la 25.02.2014, din sancțiunea art.329 al.(2) CP a fost exclusă pedeapsa cu amendă, iar pedeapsa complementară cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani a fost modificată cu un termen de la 5 la 10 ani;

-în așa mod din sancțiunea art.329 al.(2) lit.b) CP rezultă că atît în anul 2008, cât și în anul 2009, precum și în prezent, infracțiunea dată, conform prevederilor art.16 al.(4) CP, se consideră o infracțiune gravă, întrucît prevedea pedeapsa maximă cu închisoarea pe un termen de pînă la 7 ani, iar de la 24.05.2009 - pe un termen de pînă la 6 ani;

-potrivit art.16 al. (3) CP infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv;

-conform art.16 al.(4) CP infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv, adică, mai mult de 5 ani și pînă la 12 ani închisoare, inclusiv;

-art.60 al.(1) lit.c) CP stipulează că persoane se eliberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene... 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave;

-astfel, concluzia instanței de judecată precum că inculpata David Olga a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, din care motiv s-a dispus încetarea procesului penal în privința acesteia, intrucit conform art.60 CP a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, aceasta este eronată și contrară legii;

-infracțiunea prevăzută la art.329 al.(2) CP, potrivit prevederilor art.16 CP se consideră infracțiune gravă pentru care conform art.60 CP termenul de prescripție de tragere la răspundere penală este de 15 ani din ziua săvârșirii, termen, care nu expirase la momentul pronunțării sentinței contestate și nu a expirat nici pînă în prezent;

-nu este de acord cu soluția instanței de judecată privind admiterea parțială a acțiunii civile.;

-în sentința contestată instanța de fond a constatat cu certitudine, că prin acțiunile registratorului David Olga s-au cauzat SA „Dumbrava-Lux”, proprietarul legal al bunului menționat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 153719, fiind cauzate urmări grave;

-în pofida acestei constatări instanța de judecată nu a încasat de la inculpată prejudiciul material, admițând acțiunea civilă parțial, numai în partea ce ține de mărimea prejudiciul moral;

-argumentarea respingerii de către instanță a acțiunii civile în partea ce ține de prejudiciul material nu este convingătoare, iar trimiterea la o cauză civilă și la cauza penală în privința lui ***** este irelevantă, întrucît inculpata David Olga și ***** nu au fost condamnați pentru comiterea unor infracțiuni identice și nu sunt participanți la comiterea aceleiași infracțiuni;

-consideră eronate și temeiurile de admitere parțială a acțiunii civile privitoare la prejudiciul moral. În cazul dat instanța de fond nu a ținut cont la stabilirea cuantumului prejudiciului moral de argumentele părții vătămate și de gravitatea suferințelor cauzate lui *****;

-instanța nu a argumentat într-o manieră convingătoare și clară, în baza căror circumstanțe de fapt și temeiuri legale a ajuns la concluzia privind diminuarea prejudiciului moral solicitat de partea vătămată;

-instanța de judecată a ignorat prevederile art.225 al.(3) CPP, potrivit căroră odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

Solicită admiterea apelului suplimentar, casarea sentinței Judecătoreiei Soroca din 07.04.2017, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care David Olga să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) CP și condamnată la 3 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în domeniul cadastrului pe un termen de 4 ani. De admis acțiunea civilă și de încasat de la David Olga în beneficiul părții civile prejudiciul material în mărime de 2978970,14 lei, iar în beneficiul administratorului SA „Dumbrava-Lux” ***** a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19.09.2018 s-au respins ca nefondate apelul comun al avocatului Veaceslav Crăciun și al inculpatei David Olga *****, precum și cel suplimentar al avocatului Angela Procopciuc în numele inculpatei David Olga declarate împotriva sentinței Judecătoreiei Soroca Sediul Central din 07.04.2017.

S-au considerat a fi depuse în termen și s-au admis apelul inițial și cel suplimentar al avocatului Sîrbu-Beșliu Irina, precum și cel suplimentar al avocatului ***** Holban în

numele SA „Dumbrava-Lux”, declarate împotriva sentinței, cu casarea ei, inclusiv și din oficiu, rejudecarea cauzei și adoptarea unei soluții noi, potrivit modului, stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

David Olga ***** s-a recunoscut vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de patru ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele cadastrului pe termen de patru ani.

În temeiul art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru perioada de probațiune de patru ani.

În corespundere cu art.225 al.(2), art.387 al.(1) și 397 pct.1) CPP RM acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către reprezentantul părții vătămată SA „Dumbrava-Lux” Sîrbu-Beșliu Irina s-a admis parțial, dispunându-se încasarea în beneficiul SA „Dumbrava-Lux” de la David Olga ***** a despăgubirilor materiale în sumă de 153719 lei și a celor cu caracter moral în beneficiul reprezentantului SA „Dumbrava Lux” ***** în sumă de 50000 lei.

Decizia în cauză a fost contestată cu recursuri ordinare de către avocații Alexei Barbăneagră și Angela Procopciuc în numele inculpatei și de către inculpata David Olga, care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Soroca din 07.04.2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19.09.2018, cu dispunerea achitării lui David Olga din lipsa elementelor componente de infracțiune.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11.06.2019 s-au admis recursurile ordinare declarate de către avocații Alexei Barbăneagră și Angela Procopciuc în numele inculpatei și ultima, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2018 în cauza penală în privința inculpatei David Olga, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a reținut, că deși prin sentință, prima instanță conform rechizitoriului a încetat procesul penal în privința inculpatei învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal, instanța de apel a admis în conformitate cu prevederile art.325 alin. (2) Cod de procedură penală „concretizarea învinuirii în ce privește descrierea actelor normative nerespectate la comiterea infracțiunii de neglijență în serviciu de către inculpată”, astfel instanța stabilind fapta comisă de către inculpată, a ieșit din limitele învinuirii, invocând alte fapte care nu au fost înaintate prin rechizitoriu.

Colegiul penal lărgit a indicat că, instanța de apel urma să stabilească calitatea subiectului infracțiunii incriminat care are un caracter special, să țină cont de efectul retroactiv al legii penale, totodată să țină cont de prevederile art.6 al Convenției Europene, or, modificând învinuirea acesteia, folosind termenul de „concretizare”, care nu este prevăzut de legislația procesual penală, i-a înrăutățit situația inculpatei, încălcându-i dreptul la un proces echitabil.

Colegiul penal lărgit a mai subliniat, că în fapta stabilită inculpatului de către instanța de apel se face trimitere la prevederile art.12 al.(5) lit.a) Legea 1543 din

25.02.1998, care la momentul comiterii faptei, adică 14 mai 2008, nu era intrată în vigoare.

Instanța de recurs ordinar la fel a mai remarcat, că inculpata a comis fapta la 14 mai 2008, învinuirea îi este adusă la 30 noiembrie 2015, dată la care subiectul infracțiunii prevăzută la art.329 Cod penal este funcționar public, nu persoană cu funcție de răspundere, or, conform modificărilor operate de legislator prin Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.245 din 02.12.2011, intrată în vigoare la 03.02.2012, cuvintele „cu funcție de răspundere” se substituie cu cuvântul „publică”.

De asemenea, Colegiul penal lărgit a remarcat, că instanța de apel urma să ia în calcul efectul retroactiv al legii penale prevăzută de art.10 Cod penal, și anume „Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv”.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit a susținut, că instanța de apel în motivarea deciziei contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, admite acțiunea civilă și încasează de la inculpat în beneficiul reprezentantului SA „Dumbrava-Lux” ***** prejudiciul moral în valoare de 50 000 lei, fără a lua în calcul că partea vătămată nu este reprezentantul SA „Dumbrava-Lux”, dar persoana juridică.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit a remarcat, că persoanei juridice nu-i pot fi cauzate prejudicii morale, or, persoanei juridice nu-i pot fi cauzate suferințe psihice.

Colegiul penal lărgit a conchis, că instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată și contradictorie, contrară prevederilor art.6 al Convenției europene a drepturilor omului, or, jurisprudența CtEDO indică faptul că, „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse” (cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Prin urmare, Colegiul penal lărgit a conchis că nemotivarea clară și concisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept, care nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

Totodată Colegiul penal lărgit a susținut, că nu poate menține sentința primei instanțe, or, instanța de fond în partea descriptivă a sentinței indică toate probele care dovedesc vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate fără o analiză amplă care să dezvăluie raționamentul între elementele infracțiunii imputate, totodată învinuirea

adusă inculpatei nu este concretă, adică nu indică calitatea specială a subiectului infracțiunii prevăzute de art.329 Cod penal.

Colegiul penal lărgit a concluzionat, că la rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art.414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, minuțios să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină cont de jurisprudența națională, de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

Potrivit art.436 al.(2) CPP RM, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

La rejudecarea cauzei în ședința instanței de apel avocatul Sîrbu-Beșliu Irina a susținut apelurile declarate în interesele SA „Dumbrava Lux”, precum și de către avocatul Holban ***** în interesele SA „Dumbrava Lux” și a solicitat admiterea acestora din motivele invocate, pledînd pentru repunerea apelului în termenul de atac, deoarece a lipsit la data pronunțării sentinței, solicitînd reluarea cercetării judecătorești în vederea verificării probatoriului și pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare a lui David Olga pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile, încasarea prejudiciului material și moral în cuantumul solicitat, cu respingerea apelurilor declarate de inculpata David Olga, avocatul Crăciun Veaceslav și avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatei David Olga ca fiind nefondate.

Reprezentantul părții vătămate SA „Dumbrava Lux” - ***** , în ședința instanței de apel a susținut apelurile declarate de avocatul Sîrbu Beșliu Irina și Holban ***** în interesele SA „Dumbrava Lux” și a solicitat admiterea acestora în aspectul invocat. A mai solicitat respingerea apelurilor declarate de inculpata David Olga și avocatul Crăciun Veaceslav, precum și apelul suplimentar declarat de avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatei David Olga.

În ședința instanței de apel procurorul participant Dubăsari Valeriu a solicitat admiterea apelurilor declarate de avocatul Crăciun Veaceslav și apelul suplimentar al avocatului Procopciuc Angela în interesele inculpatei, însă din alte motive decît cele indicate în apeluri. La fel a solicitat admiterea apelurilor declarate de avocatul Sîrbu-Beșliu Irina în interesele SA „Dumbrava Lux” cel inițial și cel suplimentar și a apelului avocatului Holban ***** în interesele SA „Dumbrava Lux”, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care David Olga să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(1) CP, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală conform prevederilor art.60 al.(1) lit.a) CPP. În rest cerințele invocate de apelanți în interesele SA „Dumbrava Lux” să fie admise în volumul indicat în apelurile acestora.

Ulterior, procurorul participant Reaboi Oleg a expus poziția precum că consideră că culpa inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate este demonstrată. Este evident faptul că inculpata a gestionat dosarul cadastral pe bunul care figurează în dosar, la cauză este anexat în original și dosarul cadastral. Coroborând declarațiile participanților la dosar și chiar și declarațiile inculpatei, aceasta a recunoscut faptul că a aplicat ștampila „stins” în dosarul cadastral. Aceasta nu putea să nu cunoască despre faptul că bunul a fost privatizat din anul 1994. Din aceste motive consideră că inculpata este vinovată de neglijența care a comis-o. La momentul în care a primit hotărârea, care avea 10 ani, urma să o verifice, urma să verifice dreptul de proprietate. În pofida faptului că fișa postului indică această obligație, ea nu a acționat în acest mod. Solicită respingerea apelurilor părții apărării ca fiind nefondate, admiterea apelurilor părți vătămate din alte motive, cu casarea sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri în modul prevăzut pentru prima instanță, prin care inculpata să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii incriminate, cu liberarea de pedeapsă în baza art.60 CP și art.389 al.(4) CPP, cu admiterea acțiunii civile.

Inculpata David Olga a susținut apelul declarat comun cu avocatul Crăciun Veaceslav, precum și apelul declarat suplimentar de către avocatul Procopciuc Angela, solicitând admiterea acestora din motivele invocate, cu dispunerea casării sentinței contstate și pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie achitată de sub învinuirea formulată. La fel a solicitat respingerea apelurilor declarate de către avocat în interesele SA „Dumbrava Lux” ca nefondat, respectiv și respingerea apelurilor suplimentare ale avocatoilor Șirbu-Beșliu Irina și Holban ***** ca fiind tardive. La fel a solicitat și respingerea acțiunii civile înaintate pe cauză.

În susținerea poziției sale a mai indicat că nu se consideră vinovată. Consideră că procurorul îi agravează situația în propriul apel, deoarece în prima instanță procurorul a orientat judecată la încetarea procesului, dar în apel solicită 6 ani de închisoare, fără ca să conteste cu apel sentința (art.325-326 CPP). Acuzatorul de stat solicită casarea parțială a sentinței în partea termenului de prescripție și acțiunii civile, iar în rest solicită menținerea sentinței cu semnele calificative ale art.329 CP din ordonanța de acuzare adusă în apel, fapt ce este inadmisibil, deoarece în sentința nu sunt constatate semnele laturii subiective din ordonanța procurorului din instanța de apel din septembrie 2017. Poziția procurorului este contradictorie din instanța de fond și cea din apel. Toate erorile și dubiile care au fost admise de procuror și nu au fost înlăturate, se tratează conform art.8 CPP în folosul său.

Avocatul Barbăneagră Alexei în ședința instanței de apel a susținut apelurile declarate de inculpata David Olga și avocatul Crăciun Veaceslav și apelul suplimentar declarat de avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatei David Olga și a solicitat admiterea acestora din motivele invocate.

În discursul anexat la cauză avocatul Barbăneagră Alexei a solicitat respingerea apelurilor declarate de avocații Irina Șirbu-Beșliu și ***** Holban în numele SA „Dumbrava-Lux” ca fiind nefondate. A admite apelurile declarate de avocații Crăciun Veaceslav, Procopciuc Angela, inculpata David Olga, cu casarea sentinței Judecătoriei

Soroca din 07 aprilie 2017 în întregime și a pronunța o sentință de achitare în privința David Olga pe motivul că nu există fapta infracțiunii. A respinge acțiunea civilă ca nefondată. Totodată a indicat, că pornind de la faptul, că prin ordonanța procurorului din 07.04.2015 inculpata a fost scoasă de sub urmărire penală cu clasarea urmăririi penale din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, document procesual neanulat, și în conformitate cu prevederile art.22 CPP, art.4 a Protocolului nr.7 adițional CEDO, art.21 din Constituție, a constata ilegalitatea și nulitatea tuturor acțiunilor procesual-penale întreprinse de organul de urmărire penală după data de 07.04.2015. Solicită la fel, în temeiul art.218 CPP, a pronunța o încheiere interlocutorie prin care a constata lipsa de temeiuri pentru pornirea și efectuarea urmăririi penale, efectuarea de acte procesuale cu încălcarea evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care au fost încălcate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale lui David Olga, fiind admise acțiuni de tortură. A aduce la cunoștință Procurorului General al Republicii Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor despre ilegalitățile admise în cauza penală de învinuire a lui David Olga (f.d.130-177 vol.X).

Avocatul Procopciuc Angela a solicitat admiterea cererii de apel declarată de către inculpata David Olga și avocatul Crăciun Veaceslav, precum și apelul suplimentar declarat de ea personal ca fiind fondate, cu casarea sentinței Judecătoriei Soroca din 07.04.2017 și pronunțarea unei decizii noi, potrivit modului pentru prima instanță, cu dispunerea achitării lui David Olga. La fel a solicitat respingerea apelului reprezentantului părții vătămate SA „Dumbrava Lux”, semnat de ***** în instanța de apel, iar apelul din numele avocatului Sîrbu-Beșliu nesemnat, precum și apelul avocatului Holban ***** a fi respinse ca depuse peste termen. A respinge ca nefondată acțiunea civilă depusă de SA „Dumbrava Lux”, iar a lui ***** de respins ca depusă de un reclamant necuvenit, pronunțarea unei încheieri privind aplicarea amenzii judiciare avocatului Sîrbu-Beșliu pentru înaintarea repetată, abuzivă, cu rea-credință, aceleași motive, intenții răuvoitoare, cu scopul tergiversării procesului și încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei și sesizarea Uniunii Avocaților, Colegiul etică și disciplină despre abaterile disciplinare comise în cadrul procesului penal dat (f.d.63-80 vol.X, discursul anexat).

În cadrul judecării cauzei în instanța de apel, în vederea respectării indicațiilor date prin Hotărîrea Plenului CSJ a RM „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” nr.22 din 12.12.2005, modificată prin Hotărîrea Plenului CSJ nr.4 din 30.03.2009 și nr.10 din 24.12.2010, care indică la faptul că apelul este o continuitate a judecării cauzei, a fost admis demersul înaintat de partea acuzării și părții apărării referitor la audierea inculpatei David Olga, a reprezentantului părții vătămate ***** , a martorilor ***** , ***** , ***** , ***** , ***** , precum și verificarea suplimentară a probelor.

Fiind audiată în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, inculpata David Olga a indicat că susține declarațiile pe care le-a prezentat instanței de apel în formă scrisă, precum și declarațiile

date anterior în 2018 la Curtea de Apel Bălți și în 2017 date în instanța de fond. Nu este de acord cu învinuirea adusă și cu ordonanțele de modificare a învinuirii.

Astfel, potrivit declarațiilor date de inculpata David Olga în ședința instanței de fond vina nu a recunoscut-o și a solicitat să fie achitată, declarând că la data de 14.05.2008 în baza cererii nr.7801/086172 a înregistrat bunul imobil în baza hotărârii judecătorești, fiind întrunite toate condițiile de înregistrare conform hotărârii, în care era indicat „de înregistrat după ***** bunul imobil în baza hotărârii judecătorești. De asemenea era indicată denumirea obiectului, suprafața și locul amplasării, pachetul de acte corespundea cu dosarul tehnic. Cu atât mai mult că era stipulat că hotărârea a intrat în vigoare din 13.01.1999. Hotărârea era semnată și cu ștampilă și nu a avut temei pentru refuz. Careva erori sau greșeli nu s-au depistat la examinarea cererii și în hotărâre era indicat „cu drept de proprietate deplină”, ceea ce a fost temei de înregistrare. Indică că s-a condus de art.25, 27 și 29 din Legea Cadastrului și că la primirea hotărârii judecătorești a examinat dosarul tehnic, căci la înregistrarea cererii se ridică dosarul și se examinează cererea și pachetul de acte filă cu filă. În dosarul tehnic mai era forma specială IU de la BIT în care se înregistra proprietarii. Astfel, la momentul înregistrării s-a verificat cererea și forma și alți proprietari nu erau înregistrați, aceasta fiind prima înregistrare. Contractul menționat nu era în dosar și să fi fost înscrisă careva persoană avea să fie temei de refuz de înregistrare a dreptului de proprietate în temeiul hotărârii. Nu ține minte dacă la dosar era evaluarea bunului. ***** s-a adresat anterior cu cerere și hotărârea judecătorești ca să îi înregistreze dreptul de proprietate și ea a considerat că ***** este persoana din hotărâre deoarece s-a condus de faptul că acesta s-a prezentat cu actul, buletinul de identitate și avea hotărârea la mână. Bunul dat nu avea un număr la momentul înregistrării și după măsurările din dosar s-a apreciat, când au fost efectuate aceste măsurări nu cunoaște. Neavând dosarul nu cunoaște despre numărul care a fost atribuit bunului în anul 2006. Consideră că era un număr convențional și crede că astfel și numărul din 2008 a fost convențional și apoi a devenit permanent. Explică că numerele convenționale se atribuie pentru verificare. Indică că din dosar reiese că lui ***** i s-a refuzat în efectuarea evaluării deoarece construcția era comercială și atunci acestea nu se evaluau, acest fapt este și indicat. Însă înregistrarea se face și fără evaluarea bunului. Nu cunoaște în ce an a fost întocmit dosarul cadastral și consideră că posibil este o greșeală tehnică faptul că hotărârile instanței la dosar sunt cu numere diferite. În pachetul de acte prezentat de ***** era hotărârea instanței în două exemplare, originalul și copia autenticată. Din anul 2009 s-a început a practica faptul de a cere a doua copie de la instanță, dar anterior chiar angajații OCT Soroca făceau doar o simplă copie de pe original. Lașco posibil că era cu hotărârea în original și cu ștampila umedă, altfel nu înregistrau dreptul de proprietate și nu se gândea că cu hotărârea poate fi o altă persoană terță, la fel nu avea să înregistreze dreptul de proprietate în detrimentul altui proprietar. Mai indică că nu ține minte de ce cererea din 14.05.08 a fost pusă în executare deja la 15.05.08. Posibil că a fost în regim de urgență și la dosar este taxa de urgentare destul de mare. La fel a luat datele din dosarul tehnic și ele corespundeau cu cele din hotărârea instanței. Explică că la primirea actelor erau alte persoane, ea doar a prelucrat actele și nu a atras atenția că în partea descriptivă a hotărârii era indicat ca proprietar cet.***** deoarece s-a uitat ce a

dispus instanța, la fel destinația de cantină publică era indicate, însă nu era înregistrat alt proprietar și a considerat că au fost făcute careva înscrieri pentru a arăta ce schimbări au fost făcute în dosarul tehnic. Mai consideră că parafa de înregistrare a aplicat-o ca ca fiind unica persoană responsabilă de verificarea actelor și în baza hotărârii judecătii a înregistrat după ***** dreptul de proprietate, iar apoi a apărut ***** și de aceea a stins dreptul de proprietate în privința cet.***** (f.d.161-170, vol.IV).

Suplimentar, în ședința instanței de apel inculpata David Olga a declarat, că a dat declarații anterior, prezentând instanței de apel cerere prin care indică că profitând de dreptul constituțional refuză să depună declarații, refuză să răspundă la orice întrebare din partea procurorului și a avocatului Sîrbu-Beșliu Irina și a solicitat anexarea la cauză a declarațiilor depuse în formă scrisă, în care a indicat că în conformitate cu prevederile art.28 al.(1) lit.d) a Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, temeiul pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil a fost hotărârea instanței de judecată din 29.12.1998, care este translativă de drept de proprietate și devenită irevocabilă și constituie ca document doveditor de drept. Datele din ordonanța din 07.04.2015 a procurorului în Procuratura raionul Soroca, Alexandru Corețchi, corespund adevărului și anume, că în cadrul urmăririi penale nu au fost acumulate careva probe care ar confirma faptul, că a comis o infracțiune. Presupunerea reprezentantului părții vătămate nu sunt bazate pe careva probe obiective și concludente, examinate în cadrul unui proces penal. Astfel în urma examinării dosarului tehnic s-a constatat, că există borderoul întocmit de către S.***** din 26.11.2007, în care este indicat că dosarul conține 24 file. Examinând conținutul acestor file se concluzionează, că la momentul întocmirii borderoului lipsea contractul de vânzare-cumpărare a imobilului „La Dumbrava” din 1994. Deci reiese, că contractul de vânzare-cumpărare la data înregistrării hotărârii Judecătoriei Soroca la OCT Soroca lipsea în dosarul tehnic. Nu recunoaște învinuirea concretizată. Consideră că și-a îndeplinit obligațiunile de serviciu în mod legal, în conformitate cu prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25.02.1998 și înregistrarea bunului imobil în cazul dat s-a efectuat în conformitate cu prevederile articolelor corespunzătoare al Legii cadastrului.

Nu este de acord cu calificarea de către procuror și judecată că au fost cauzate daune în proporții mari drepturilor ocrotite de lege ale persoanei juridice SA „Dumbrava Lux” cu referire la suma de 153,719.00 lei, pe care o pretinde ca costa imobilul litigios, dar suma dată este capitalul social al societății. Conform actului de voință a mijloacelor al cafeneaua „La Dumbrava”, la data privatizării costul clădirii era 10295,00 lei.

Învinuirea că din cauza acțiunilor sale ca registrator OCT Soroca a fost ilegal lipsit de dreptul de proprietate SA „Dumbrava Lux” o consideră nefondată și nu recunoaște învinuirea dată, deoarece agentul economic nu s-a înregistrat dreptul de proprietate asupra bunul imobil și careva date ce ar confirma dreptul de proprietate la OCT Soroca nu există.

Contractul de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, încheiat între Ministerului Privatizării și Administrării de Stat și Fondul de investiții „DAAC-HERMES” și colectivului de muncă cafeneaua „La Dumbrava” privind vânzarea-cumpărarea a întreprinderii comerciale de stat cafeneaua „La Dumbrava” nu poate fi ca document unic

în baza căruia de înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil, în conformitate cu prevederile Regulamentului la al.III p.18, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.316 din 17.05.1995.

În conformitate cu prevederile art.41 al.2 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25.02.1998, dreptul asupra bunului imobil al persoanei juridice create prin reorganizarea unei alte persoane juridice se înregistrează în temeiul înscrierii privind succesiunea în drepturi din documentele de constituire ale noii persoane juridice și al actului de transmitere sau al bilanțului de repartitie, confirmat în modul stabilit.

Conform Hotărârii Guvernului RM nr.450 din 10.04.98 Departamentul privatizării și administrării proprietății de stat a luat decizia nr.2 din 18.03.1999 de a publica lista obiectelor imobiliare incluse în componența întreprinderilor sau care au trecut procesul de privatizare, dar nu dispun de documente ce ar confirma faptul înregistrării anterioare pentru asigurarea legalizării lor coordonată cu Oficiul informațional central „Cadastru”.

În lista sub nr.20 există Cafeneaua „La Dumbrava” ca obiectul pînă la privatizare. Denumirea noului agent economic este SA „La Dumbrava”. Locul amplasării este r-nul Soroca s.Volovița.

Consideră că acuzatorul de stat a încălcat principiul neretroactivității legii penale prevăzute de art.22 din Constituția RM și a învinuit-o prin rechizitoriu cu semnul calificativ al art.329 CP în partea subiectului special-persoana publică, care a apărut prin modificările la art.329 prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare 03.02.2012, atunci cînd fapta a avut loc în anul 2008, și conform cap.1, art.2 al Legii cadastrului din 25.02.1998 registrator era ca persoana cu funcții de răspundere. Deci, nicidecum această normă nu putea să fie încriminată, prin ce i s-a încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO.

Avînd în vedere că este lipsa faptului infracțiunii și lipsa vinovăției solicită fie casată sentința judecătoreiei Soroca din 07.04.2017 și pronunțată o decizie prin care să fie achitată (f.d.17-19, vol.IX).

Fiind audiat în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, partea vătămată ***** a indicat, că susține declarațiile date anterior.

Astfel, în instanța de fond fiind audiat, ***** a relatat, că este administratorul SA „Dumbrava” în baza negocierilor cu ministrul privatizării și administrării proprietății de stat. A procurat de la stat restaurantul din s.Volovița, după care s-au efectuat înregistrările la OCT Soroca au fost aplicate ștampilele conducerii OCT Soroca despre înregistrarea noului proprietar și s-a eliberat pașaportul tehnic al întreprinderii. A fost telefonat de către un locuitor al s.Volovița, fostul polițist ***** N., care insista la vinderea restaurantului pentru a desfășura o activitate de binefacere. La toate apelurile ultimului el refuza, dar peste o perioadă de timp a fost telefonat de către administrator care i-a comunicat că la restaurant se fac demolări de către cet.***** N. care este noul proprietar. ***** N. este fost coleg de muncă cu fostul judecător *****, ambii împreună au activat în cadrul IP Soroca. S-a deplasat de urgență la OCT Soroca, unde le-a fost prezentat actul de înregistrare a imobilului din satul Volovița pe numele lui ***** *****, soția cet.***** N. Șeful OCT Soroca i-a prezentat o hotărîre precum că a fost un litigiu

între două persoane, prin care dreptul de proprietate a fost transmis lui *****. Obținând o copie a hotărârii false a mers la arhiva Judecătoria Soroca, de unde a fost scos un dosar în procedura contenciosului administrativ, care corespundea numărului din hotărâre, însă nu avea nici o tangență cu falsa hotărâre de la OCT Soroca. A solicitat de la Judecătoria Soroca o copie a dosarului cu numărul dat, apoi la președintele judecătoria s-a aplicat ștampila umedă pe fiecare foaie și a scris cerere către Procuratura Anticorupție, astfel s-a pornit proces penal. În procesul de precăutare a dosarului penal Judecătoria Soroca l-a condamnat ***** la 13 ani de închisoare după un proces foarte îndelungat din motiv că se amîna. Registratoarea OCT Soroca este participantă pe dosarul în privința lui ***** V. și consideră că nu întîmplător. Prejudiciul cauzat SA „Dumbrava Lux” în urma efectuării expertizei este de 2978970 lei, ceia ce va solicita a încasa în ordine civilă inclusiv și de la făptuitorul crimei. Pînă la moment nu i-a fost restituit bunul. Consideră că registratorul OCT Soroca cu ***** V. au fost în legătură. Chiar dacă nu mai este proprietarul imobilului a achitat impozitele pe el. Mai explică, că a fost efectuată expertiză judiciară și s-a constatat că hotărârea primită de la OCT Soroca este falsă. A devenit proprietar al bunului în cauză în urma mai multor licitații efectuate de către Guvern și Ministerul privatizării și administrării proprietății de stat în care se vindeau bunurile statului și apoi noul proprietar era obligat să se prezinte cu actele la OCT pentru a înregistra dreptul de proprietate. Un exemplar semnat și cu ștampilă umedă al contractului se lăsa pentru arhiva Ministerului Privatizării, unul la notar de stat, unul se remitea Camerei înregistrării de stat și unul rămînea la SA „Dumbrava Lux”. În procesul de înregistrare datele se introduceau în cartea OCT Soroca care a fost ridicată de procuratura Bălți, însă exemplarul contractului dat lipsește, dosarul în cauză a fost lichidat de către funcționarii OCT Soroca. Consideră că culpa funcționarilor de la OCT Soroca este că nu au verificat minuțios actul dat cu termen de 10 ani de zile. Registratorul trebuia să verifice hotărârea prezentată spre înregistrare. Altă parte a vinei este lichidarea actelor proprietarului real, fapt constatat în ancheta efectuată de Procuratura Bălți. Menționează că cite un exemplar al contractului se află la toate instituțiile nominalizate, la început și doar la OCT Soroca acest exemplar a dispărut, fapt care îl face să considere că astfel se denotă lichidarea intenționată a actului de către funcționarii OCT Soroca. Din materialele dosarului penal s-a stabilit că înregistrarea bunului a fost efectuată de către registratorul David Olga, care de asemenea a mai participat la înstrăinarea unui apartament (f.d.95-102, vol. III).

Suplimentar în ședința instanței de apel ***** a declarat, că a participat la licitație și a procurat obiectul dat. S-a format un grup criminal din foști polițiști. Railaenu Nicolae care era polițist la Comisariatul Soroca, ***** care a lucrat la sectorul de poliție și registratorul. Formând acest grup l-au deposedat de proprietate. Pe parcurs *****u permanent îl telefona și insista să cedeze obiectul care era înregistrat la organele cadastrale, primărie. A refuzat și atunci *****u a început prin diferite căi, prin ***** , să rezolve problemele. ***** a întreprins măsuri de deposedare, implicând pe registratorul David Olga, neamul lui ***** , inclusiv și persoane de la *****_***** Constantin. A avut dosar penal cu ***** care a fost condamnat la 15 ani închisoare. Daunele sunt de 3 mln. 600 000 mii lei. A aflat că dreptul de proprietate nu era al său în 2012. A fost telefonat și i s-a spus că este un nou proprietar. A aflat de încheierea prin care a fost

deposedat. S-a făcut expertiza grafoscopică și s-a stabilit că e falsă hotărîrea judecătorească. Hotărîrea pe cazul civil cu privire la dreptul de proprietate nu este definitivă. Nu a solicitat înregistrarea dreptului, dar constatarea dreptului de proprietate. Conform materialelor cauzei a dobîndit dreptul de proprietate în 1994 cînd a procurat. Departamentul de privatizare s-a adresat în 1994 pentru înregistrarea contractului de vînzare- cumpărare. Consideră că a fost înregistrată în Книга строения nr.14 la 29.10.1994. Nu el, dar întreprinderea a procurat bunul imobil. A fost deposedat prin actul, hotărîrea din 1998 care a fost constatată falsă prin expertiză. În cererea de chemare în judecată s-a solicitat constatarea înregistrării contractului de vînzare-cumpărare din 25.10.1994.

Fiind audiată în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, martorul ***** a indicat că susține declarațiile date anterior în instanța de fond conținute în materialele cauzei penale la f.d.115-120, vol.III.

În instanța de fond fiind audiată martorul ***** a relatat, că activează ca registrator la OCT din anul 2006, din anul 1989 activînd ca inginer cadastral. A auzit de cauza dată cînd a fost audiată de către procurorul de la Bălți și poate explica că bunul imobil din s.Volovița - restaurantul „Dumbrava Lux” este înregistrat după o persoană fizică, iar privatizat a fost de o persoană juridică. Dreptul de proprietate a persoanei fizice a fost înregistrat în baza hotărîrii judecătorești, care este un act normativ obligatoriu de a fi executat de către OCT. O cerință de bază este ca hotărîrea să fie irevocabilă. Explică, că la orice înregistrare este nevoie să se facă măsurările necesare și nu toate bunurile au numere cadastrale, numerele se atribuie în momentul înregistrării bunului, iar pînă în anul 2008 se atribuiau numere convenționale în localitățile unde nu este elaborat proiectul de organizare a teritoriului, iar din anul 2008 se atribuie numere cadastrale permanente. Evidența acestor numere se duce în registrul bunurilor imobile. Nu cunoaște în detalii dispozitivul hotărîrii, dar dacă aceasta a fost emisă pînă la identificarea bunului cu atribuirea numărului cadastral și în hotărîre este stipulat dreptul de proprietate asupra bunului mobil, coordonatele sau suprafața bunului și adresa, atunci se înregistrează bunul și i se atribuie număr cadastral. Această procedură a apărut în urma emiterii Legii Cadastrului cu privire la bunul mobil și înregistrării lui. Din anul 2016 a fost efectuată o modificare a legii cu privire la Cadastru, conform căreia toate hotărîrile judecătorești se remit pentru a se emite o hotărîre suplimentară pentru a fi identificat proprietarii bunului. Anterior se prezenta persoana cu buletinul de identitate și un act care confirma dreptul de proprietate. Actul de proprietate îl poate deține doar proprietarul și nu o altă persoană. La BIIT se înregistra doar bunul imobil individual al persoanei fizice, a persoanelor juridice nu înregistrau. Persoanele juridice se prezentau cu contractul de privatizare care se înregistra și la BIIT, posibil să fi greșit la înregistrarea unui bun imobil. Actele de proprietate se păstrau în dosarul de inventariere a bunului imobil. Nu cunoaște de ce lipsea contractul de vînzare-cumpărare din dosarul tehnic. Explică că în baza cererii de solicitare a înregistrării arhivarul transmite dosarul către executor și după executarea lucrărilor dosarul se restituie înapoi în arhivă la păstrare. Iar în cazul cînd în dosarul cadastral nu sunt toate actele necesare la momentul înregistrării, dacă registratorul

depistează careva neclarități, atunci prelungește termenul de executare și se soluționează toate întrebările privind neclaritățile. Și în cazul dat dacă apăreau careva dubii se adresau instanței sau persoanei solicitante. Dacă se stabilește că hotărârea instanței este falsă OCT este în drept să se adreseze în instanța de judecată pentru a solicita rectificarea. La orice adresare este necesar de a prezenta o încheiere sau o hotărâre judecătorească în original, cu ștampilă umedă și cu copie autenticată de instanța de judecată, originalul se întoarce proprietarului, iar copia rămâne la dosarul cadastral.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul ***** a mai declarat, că chiar dacă exista contract, hotărârea de judecată este definitivă, irevocabilă și este executorie. Referitor la înregistrarea încheierii cu un termen mai mult de 11 ani a indicat, că hotărârea de judecată nu are un termen supus pentru înregistrare. De regulă se înregistrează la momentul prezentării și solicitării. La momentul înregistrării încheierii și altor acte de proprietate este obligatoriu verificarea dosarului cadastral și dosarul tehnic. La momentul depistării și verificării unor chestiuni registratorul i-a decizia. În cazul dat dacă dreptul de proprietate este încheierea judecătorului care este irevocabilă și definitivă, registratorul nu are temei juridic de a refuza înregistrarea.

După prezentarea martorului a f.d.164-165, vol.II - carte de înregistrare, indicat, că după regulă cartea dată este registru unde se înregistrau contractele de privatizare a întreprinderilor. Nu poate spune dacă cartea dată are valoare juridică. Acum când are o experiență mai mare ar fi pus-o în gardă o asemenea situație. Nu cunoaște care sunt acțiunile care trebuiau să fie întreprinse.

După prezentarea martorului a f.d.141, vol.I a indicat, că s-a aplicat parafa stins la momentul tranzacției când se înregistra alt proprietar al bunului. Registratorul urma să verifice dosarul lui „obșepit” înainte de a înregistra pe *****.

După prezentarea martorului a f.d.173, vol.II martorul a indicat, că în 1998 termenul de înregistrare a contractului de vânzare-cumpărare era de 3 luni. După regulă urma să se adreseze la oficiul cadastral ***** pentru înregistrarea dreptului de proprietate. În cazul expirării termenului de 3 luni, urma să se adreseze în instanță pentru prelungirea termenului de înregistrare a contractului. Pentru registrator partea decisivă a hotărârii judecătorești este executorie. Ce ține de motivație, registratorul nu are pîrghii pentru a lua decizii.

După prezentarea martorului a instrucțiunii de la f.d.230, vol.II martorul a indicat, că dacă sunt acte care stipulează articole din instrucțiune, când se stabilesc condițiile date, atunci poate să fie refuzată înregistrarea.

După prezentarea martorului a f.d.49 vol.I a indicat, că înscrierea nr.4 din contractul de privatizare confirmă înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare a patrimoniului cafenelei. Nu poate confirma dacă au devenit proprietari deoarece în contract este stipulat că urmau pe parcursul unei luni din momentul privatizării să asigure crearea patrimoniului pe o nouă persoană juridică. Urmau să se adreseze la Camera Înregistrării de Stat a Întreprinderilor. Nu poate să cunoască dacă s-au adresat ulterior sau nu. Nu ține de obligația cadastrului, acesta înregistra doar bunurile imobile ce ține de construcție la acel moment. Nu se indica valoarea bunului la înregistrare. Nu

poate răspunde la întrebarea dacă sunt greșeli în înscrierea nr.4 din Registrul înregistrării întreprinderilor. La nr.4 figurează doar înscrierea contractului de vânzare-cumpărare la momentul privatizării și nu vede greșeli la nr.4. Pînă în 1998 nu poate explica corect înregistrarea drepturilor de proprietate a întreprinderilor privatizate. După 1998 se conduce de Legea cadastrului și înregistrarea se face conform acestei legi. Activează din 1989 din pînă în prezent la biroul de inventariere tehnică. David Olga a fost primul registrator în OC Soroca. Toate actele se păstrează în arhivă. Numai selectiv la adresarea solicitanților, la înregistrarea masivă nu a fost supusă localitatea Volovița, raionul Soroca. Nu cunoaște dacă a fost înregistrată cafeneaua „La Dumbrava”. Nu poate răspunde dacă constatarea contractului de vânzare-cumpărare are același efect juridic ca și înregistrarea dreptului de proprietate. Nu cunoaște dacă este înregistrat dreptul de proprietate după DAAC Hermes și „La Dumbrava”. Nu poate să explice dacă contractul înregistrat confirmă dreptul de proprietate, deoarece la înregistrarea contractului BIT nu era Oficiu teritorial Cadastru. Contractele de privatizare se înregistrează în cartea 14 la registrul întreprinderilor. În dosarul de inventariere tehnică adeverința de privatizare nu a văzut-o. Dacă corect a fost înregistrat contractul în absența adeverinței nu cunoaște, nu ține minte instrucțiunile. Odată ce contractul este înregistrat, confirmă faptul că a fost prezentat la BIIT pentru a fi înregistrat. Nu poate să se expună dacă era obligatoriu de prezentat adeverința la momentul înregistrării contractului.

Fiind audiat în ședința instanței de apel la data de 18.02.2022 în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, martorul ***** a indicat că susține declarațiile date anterior în instanța de fond conținute în materialele cauzei penale la f.d.104-108, vol.III.

În instanța de fond fiind audiat martorul ***** a relatat, că în anul 2009 ***** V. a cerut de la el copia buletinului de identitate pentru a înregistra pe numele lui o casă. I-a comunicat că lucrează judecător în raionul Soroca și nu poate să o înregistreze pe el. Peste o săptămână a mers în or. Soroca și ***** V. i-a spus să meargă la OCT Soroca pentru a semna niște hîrtii. Acolo a ieșit în coridor un domn tînăr și i-a dat niște foi A4 pe care e le-a semnat, după care a plecat în mun. *****. Peste o lună a venit ***** V. la ***** și a făcut procură generală pe numele ***** Ion, care după cum a spus ***** V. este socrul său. Ce a făcut mai departe ***** el nu cunoaște și afirmă că nici pe ***** nu-l cunoștea, dar pe atunci activa la o întreprindere de construcții unde director era ***** Petru, care și se cunoștea cu ***** V. și care i-a zis să dea el buletinul deoarece pe al său nu îl avea la sine. La OCT Soroca a semnat niște acte privind o casă, dar unde se afla casa dată nu cunoaște. După ce a perfectat actele nu mai cunoaște nimic. Actele erau pe numele ***** Ion. A semnat două file care erau mici, tapate și conținutul cărora nu l-a citit. Apoi prin anul 2011-2012 ***** a venit la el la ***** și i-a adus o foaie cu cîteva nume și i-a spus ce să răspundă dacă îl întreabă cineva despre această casă și să spună că a fost și la judecată în legătură cu imobilul din Volovița. Însă singur nu a participat nici la o ședință judiciară și nici nu a împrumutat pe nimeni în acest sens. Nu își amintește ce familii erau acolo, doar ***** și i-a spus că e președintele Uniunii Pescarilor și Vînătorilor din RM. Indică că nu a fost remunerat în nici un fel pentru serviciile date doar cet. ***** îi turna combustibil în rezervorul mașinii. Mai declară că la ***** a întocmit

procură pe ***** Ion, care nu era prezent, însă a venit ***** cu buletinul ulimului. La momentul întocmirii procurii el le-a spus ca să nu fie pe mult timp casa înscrisă pe el și că deja este cumpărător, cui a fost vîndută casa nu cunoaște. La Procuratura Bălți a dat depoziții avînd calitate de bănuît, însă ulterior a fost clasat dosarul deoarece s-a constatat că hotărîrea a falsificat-o *****. Nu a fost niciodată la OCT pentru a solicita efectuarea evaluării restaurantului „Dumbrava Lux” și nici nu a achitat nimic pentru înregistrarea bunului dat. La acel moment credea că ***** este proprietarul bunului dat.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul ***** a declarat, că nu s-a adresat către David Olga și nu a semnat nimic (f.d.236, vol. VIII). Susține declarațiile date în instanța de fond. Pe David Olga o cunoaște în legătură cu cazul dat. Holul e coridor, ghișeurile sunt în interiorul biroului. Nu sunt vizibile din coridor. Cînd a fost înțelegerea, era ***** și *****. ***** a spus că trebuie ajutat băiatul acesta - judecătorul *****. Deoarece ***** nu avea buletin a fost rugat să fie înregistrat după el. A motivat că nu poate să fie înregistrat pe ***** deoarece este judecător și bate la ochi. Nu i-a spus cum trebuia înregistrată. Nu a spus că este proprietatea lui. A spus că proprietar este un oarecare ***** , președinte al Uniunii vînătorilor. El a spus că a cumpărat de la ***** , dar nu poate înregistra pe numele său. I-a luat copia buletinului cu o săptămîină înainte de a se prezenta la OCT. Nu a spus că va pregăti documentele. Cînd a semnat i-a spus să ia buletinul că toate sunt pregătite cum trebuie și trebuie să semneze. Nu a întrebat ce documente sunt gata și nici ***** cu ***** nu i-au spus. Inițiativa de a merge la OCT a fost a lui *****. I-a spus că trebuie să semneze la OCT pentru înregistrarea localului din satul Volovița. El cu ***** a ieșit din coridor afară și după cîteva minute a ieșit și ***** din OCT. ***** a rămas afară, ***** i-a chemat în coridor și ***** a ieșit cu un băiat din cabinet de vreo 35-37 ani care i-a spus să semneze. ***** i-a spus că băiatul este lucrător OCT. ***** a spus că poate să iasă afară. Nu ține minte dacă ***** avea careva documente la el. I-au fost prezentate niște acte, nu i s-a explicat care sunt ele, i s-a arătat unde să semneze, i s-a arătat unde să semneze. A semnat dar de fapt nu știe ce a semnat. Motivul pentru care a solicitat înregistrarea de scurtă deoarece era în proces de divorț și trebuia să fie mai repede scoasă de pe el. Cînd a înregistrat bunul era în relații de căsătorie. Cu întrebarea aceasta la BIIT la Soroca nu a fost. ***** a venit la ***** cu buletinul pe numele ***** și trebuia făcută procură generală pentru înstrăinare. Nu i-a spus nimeni că trebuie să facă evaluarea bunului din Volovița. Nu s-a adresat cu cerere de valorificare a bunului la Camera de Comerț. A întocmit procură pe numele lui ***** la inițiativa lui *****. Nu știe ce s-a întîmplat mai departe. Nimeni nu i-a cerut acordul lui sau a soției la vînzarea bunului. Nu cunoaște nimic despre contractul de vînzare cumpărare din 29.10.1994. Nu cunoaște nimic despre acțiunile lui David Olga cu privire la radierea contractului de vînzare-cunmpărare. Acea clădire care a fost cumpărată și vîndută cînd a semnat actele nu a văzut-o în natură. Nu cunoaște nimic referitor la starea juridică a clădirii. Pe cazul cu imobilul a fost arestat pe 30 zile, ulterior dosarul a fost clasat dat fiind că s-a constatat că nu este vinovat. Reținerea sa nu a influențat declarațiile date. La BIIT nu a văzut-o pe David Olga.

Fiind audiată în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, martorul ***** a indicat că susține declarațiile date anterior în instanța de apel conținute în materialele cauzei penale la f.d.152-154, vol.IV.

Astfel, potrivit declarațiilor date în ședința instanței de apel din 16.11.2017 martorul (*****) ***** a declarat, că a activat în arhivă la OCT în 2003-2008. Referitor la dosarul „La Dumbrava” nu cunoaște câte pagini avea. Nu cunoaște ce înșrisuri s-au făcut pe dosarul respectiv. Nu cunoaște cui aparținea clădirea, nu cunoaște dacă a fost făcută careva tranzacție de înstrăinare. Ea a ridicat dosarul lucrările a efectuat inginerul cadastral. Înregistrările au fost efectuate de David Olga.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul ***** a declarat, că susține că era și contractul de vânzare-cumpărare la dosarul tehnic. Nu era de competența sa să examineze contractele. Nu cunoaște ce contract era în dosar. Nu își amintește la ce contract a făcut referire anterior când a fost audiată. După ce i s-a prezentat dosarul tehnic a indicat că vizual îi este cunoscută documentația din dosar. Anterior nu i s-a prezentat dosarul cadastral ca să vadă vreun. Posibil că contractul de vânzare-cumpărare din 25.10.2009 era atunci la dosar. Susține că contractul din 25.10. era în dosarele tehnice, vizual ține minte că erau contractele vechi, dar anume acest dosar nu ține minte. Nu știe dacă lipsește ceva în dosarul tehnic a trecut mult timp. Nu poate spune dacă contractul aflat la f.d.87, vol.I l-a văzut la dosarul cadastral. Alt contract decât cel de la f.d.87, vol.I la Curtea de Apel Bălți nu i s-a prezentat. Astfel poate afirma că nu susține declarațiile anterioare. Ștampila de la cadastru trebuie să fie în contract, iar ștampila nu este de aceea nu susține declarațiile anterioare. Vizualizând ultima pagină a contractului recunoaște semnătura lui cazacu la f.d.91. Recunoaște ștampila în contractul de vânzare-cumpărare, probabil acest contract de vânzare cumpărare din 25.10.1994 l-a văzut anterior, nr.de inventariere 4. Nu citea contractele nu intra în obligațiunea sa. Nu știe cum s-a petrecut înregistrarea acestui contract. Conform cererii depuse de beneficiar, ridică dosrul din arhivă, înregistra în registru la cine merge în lucru și persoana care prelua dosarul semna. De toate se ocupau inspectorii la ghișeu. Inspectorii transmiteau cererile în arhivă și arhivarii ridicau dosarele în lucru. S-a eliberat de la OCT în 2008 și nu poate spune cine s-a ocupat de dosarul cadastral indicat e avocat.

După prezentarea martorului dosarului cadastral de la f.d.164, vol.I a indicat, că cererea lui ***** a executat-o David Olga. Cererea lui Rotaru Ion -registrator *****. Cererea lui ***** - registrator David Olga. Semnătura solicitantului nu cunoaște. La rezultatul examinării este semnătura registratorului David Olga la cererea lui *****. Personal dosarul nu a transmis persoanei solicitante. Dosarul se păstrează în arhivă în mapă, a transmis dosarul registratorului cusut, sigilat și numerotat. Dosarul venit din lucru se întoarce la ghișeu pentru eliberarea documentelor. După eliberarea documentelor dosarul revine în arhivă și se verifică numerotarea paginilor. Acest registru nu este acel cu care lucra. Nu cunoaște cine este doamna Antonciuc. Dosarul tehnic din vol.I este numerotat. Ea a făcut numerotarea în partea dreaptă de sus, dar nu corespund numerele. Nu poate spune dacă a fost deteriorată sau nu coperta și nu cunoaște de ce a fost

schimbată coperta. Numerele cadastrale le oferea registratorul. Nu cunoaște de ce pe coperta dată sunt două numere cadastrale, nu ține de competența sa. La f.d.145-146,147 nu poate spune de unde au apărut aceste documente. Nu a cusut documente, era responsabilă de păstrarea documentelor în arhivă. Nu cunoaște cine a cusut documentele. Nu a indicat în dosar anul 1993. Inscripția de la f.d.170 nu îi aparține. Nu ține minte cum erau poziționate actele în dosar în 1993 (f.d.22-24, vol.IX).

Fiind audiat în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, martorul ***** a indicat, că susține declarațiile date anterior în instanța de fond conținute în materialele cauzei penale la f.d.104-108, vol.III.

În instanța de fond fiind audiat martorul ***** a relatat, că a activat din 1990 până în anul 1998 în calitate de șef al biroului de inventariere tehnică Soroca, iar din 1998 până în 2006 a activat ca manager în cadrul OCT Soroca. Contractul de vânzare-cumpărare din 25.10.94 cu privire la vânzarea-cumpărarea cafenelei „La Dumbrava” a fost înregistrat în biroul de inventariere tehnică în cartea nr. XIV cu nr. de inventariere 4. Înscrisul executat de către ***** și semnat de către Cazac N. cu aplicarea ștampilei. David Olga este învinuită de faptul că a radiat dreptul de proprietate asupra întreprinderii date, dar în dosarul BIT la momentul înregistrării contractului dat, dreptul de proprietate asupra cafenelei nu a fost înregistrat din mai multe considerente. Contractul de vânzare-cumpărare a fost înregistrat ca act, însă dreptul de proprietate nu a fost înregistrat deoarece conform hotărârii de Parlament nr. 1333 din 12.03.93, cu privire la programul de stat pentru privatizare din RM, cap. II.al.5 „dreptul de proprietate asupra bunurilor de stat apare în momentul în care departamentul de Stat pentru privatizare eliberează titlul de proprietate”, iar titlul se eliberează în baza contractului de vânzare-cumpărare. Ea a înregistrat contractul de vânzare-cumpărare a cafenelei „La Dumbrava” din anul 1994, iar până atunci nu a mai avut careva tangență cu cazul dat. Contractul dat fiind înregistrat după fondul de investiții „DAAC Hermes”-80% , iar 20% după colectivul de muncă, însă dreptul de proprietate nu apare după această înregistrare, contractul fiind înregistrat doar ca act. După înregistrarea contractului el se transmitea în arhivă împreună cu dosarul. Apoi, când apare hotărârea instanței dosarul se ridică din arhivă. Mai indică că nu cunoaște unde se află la moment acest contract de vânzare-cumpărare deoarece au trecut 20 de ani din momentul semnării contractului. Acel contract ea l-a transmis împreună cu dosarul în arhivă și el urma să fie păstrat în continuare în arhivă în dosarul semnat de ea. Indică că nu cunoaște despre lipsa contractului din dosarul personal de aceia și nu a sesizat organele competente. Din anul 2006 nu a avut acces la dosarul cadastral al acestui bun imobil, nici la acel tehnic și nici nu a făcut cunoștință cu materialele dosarului penal. A aflat despre faptul că contractul nu se află la dosar când a fost audiată în calitate de martor la anchetator și atunci a declarat că posibil contractul să fi fost reîntors proprietarului deoarece pe atunci dreptul de proprietate nu se înregistra. Indică că dosarul până la trimiterea în arhivă trebuie să fie cusut de către persoana care a efectuat înregistrarea și apoi să fie întocmit borderoul. Nu cunoaște dacă în borderou era indicat contractul indicat. Cazuri asemănătoare la ei nu au mai fost. Contractele date se înregistrau într-un registru de evidență care poate fi ridicat și să se verifice dacă a fost

înregistrat contractul în cauză. În acea perioadă BIIT nu trimitea la IFS date referitoare la bunuri pentru achitarea impozitelor și nici nu făceau careva evaluări în acest scop. Contractul dat l-a văzut recent și cunoaște că statul era proprietarul acestui bun și BIIT nu înregistra dreptul de proprietate asupra bunurilor care aparțineau statului. Până la privatizare nu era registru de evidență a bunurilor înregistrate erau doar dosare de inventariere tehnică. Explică că când BIIT elibera un certificat de înregistrare a bunului imobil, acesta se identifica după măsurările care erau efectuate în baza cererii gestionarului, unde erau incluse formele, planul construcțiilor și amplasarea încăperilor din construcție. Atunci gestionar era statul. Și toate aceste acte se eliberau la solicitarea gestionarului. Nu ea a lichidat acel contract, deoarece dacă îl lichida ea, atunci altă persoană avea să înregistreze dreptul de proprietate. La dosarele date au acces mai multe persoane și astfel ea nu cunoaște unde se putea pierde acest contract.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul ***** a mai declarat, că când a fost audiată prima dată la procuratură a spus că posibil acest contract nu era în dosar, ci a fost returnat persoanei care s-a adresat cu înregistrarea contractului, deoarece nu era document de drept pentru înregistrarea dreptului de proprietate. La acel moment BIIT nu efectua înregistrarea dreptului de proprietate asupra clădirilor privatizare. Ulterior ***** , care a efectuat înregistrarea a spus că a cusut contractul dat în dosar. De aceia nu cunoaște soarta ulterioară a contractului. Acest contract nu este esențial pentru înregistrarea dreptului de proprietate deoarece în conformitate cu Hotărârea Parlamentului nr.1333 din 12.03.1993 cap.II al.5-dreptul de proprietate asupra bunurilor de stat apare în momentul în care Departamentul de stat pentru privatizare eliberează titlu de proprietate. Persoana care s-a adresat cu contractul dat și a fost înregistrat în BIIT urma să se adreseze la Departamentul de Privatizare cu acest contract pentru primirea titlului de proprietate, fapt care este stipulat în Hotărârea Guvernului nr.763 din 26.11.1992 pct.2- dreptul de proprietate apare din momentul primirii titlului de proprietate. Acest titlu de proprietate și contractul de vânzare-cumpărare, în conformitate cu Hotărâre Guvernului nr.226 din 28.04.1993 pct.30, serveau temei pentru însemnările respective în Registrul de stat al întreprinderilor. Fondul de investiții DAAC Hermes și reprezentantul colectivului urmau să se adreseze la camera înregistrării. Obiectul contractului a fost DAAC Hermes, a cumpărat 80% din patrimoniului cafenelei „La Dumbrava”. Acolo este scris că contractul a fost prezentat la BIIT pentru inventariere. Acest contract a fost prezentat de către reprezentantul DAAC „Hermes”, a fost înregistrat ca document pentru a-l contrapune dosarului de inventariere. Ei au primit documentul și ei urmau să se prezinte la Departamentul privatizare pentru a primi titlul de proprietate. În 1994 BIIT-ul nu efectua înregistrarea dreptului. Din 1998 nu cunoaște despre vre-o hotărâre de judecată prin care se indică că proprietarul bunului este ***** ***** . A aflat la judecată că David Olga a efectuat înregistrarea, nu cunoaște cum a fost efectuată. Consideră că hotărârea judecătii nu are termen odată ce este intrată în vigoare. Nu cunoaște ce urma să facă registratorul. Costul este de 155719, prețul include atât bunurile imobile cât și cele mobile. Presupune că totul trebuie să fie înscris în actul de evaluare. Când s-a adus contractul, actul de evaluare nu a fost prezentat. El urma să fie prezentat la înregistrarea dreptului de proprietate mai târziu. Evaluarea clădirii nu a fost efectuată la

BIIT. Susține declarațiile date la urmărirea penală de la f.d. 195-196, 203-204 vol. II. Nu ține minte cine a prezentat acel contract de vânzare-cumpărare. Actele erau primite de șeful BIIT, inginerul șef și șefa secției. Nu știe cine a primit acest contract. Contractele erau transmise executorului spre înregistrare. Ei i se prezenta contractul spre semnat. David Olga nu putea să scoată contractul din dosar. Nu crede că David Olga a înlăturat, lichidat acel contract. Dreptul de proprietate asupra clădirii urma să fie înregistrat la BIIT în baza certificatului de proprietate, era documentul care urma să fie prezentat la camera de înregistrare, dar nu servea document de înregistrare a dreptului la BIIT. Contractul de vânzare-cumpărare nu este același cu certificatul de proprietate. Certificatul de proprietate servește, dovedește dreptul de proprietate asupra întreprinderii, dar nu servea document de drept pentru înregistrarea dreptului de proprietate. Conform Legii cadastrului la înregistrarea dreptului de proprietate asupra întreprinderilor nou formate, acest contract nu este indicat în documnetele de drept. Dreptul de proprietate asupra SA „La Dumbrava” nu a fost înregistrat la BIIT, de aceea nu a putut fi radiat. SA „La Dumbrava” nu s-a adresat la BIIT pentru înregistrarea dreptului de proprietate. Numărul 3-2353 este numărul de înregistrare de la Biroul Notarial.

Fiind audiat în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, martorul ***** a indicat, că susține declarațiile date anterior în instanța de fond conținute în materialele cauzei penale la f.d.23-25, vol.III.

În instanța de fond fiind audiat martorul ***** a relatat, că aproximativ cu 10 ani în urmă ginerele său ***** V. i-a adus o procură de la un bărbat pe nume ***** , care era gata semnată, pentru a merge la OCT Soroca ca să scoată un extras pe un bun imobil, iar apoi să vândă acest bun. Nu cunoaște persoana care a făcut procura. La OCT, în baza procurii a depus o cerere pentru a i se elibera un extras pe bunul dat și a primit personal aceste acte, cu care a mers la notar, unde era ***** V. și niște persoane din Volovița cu familia *****. Acolo a întocmit contractul de vânzare-cumpărare pe care la semnat. Indică că persoanele de la notar la fel nu le cunoaște. La notar a înțeles că procura este legală și pot acționa în baza ei. A vândut bunul imobil „La Dumbrava” soților *****. Au fost luați și banii, dar nu cunoaște câți bani și unde sunt acești bani, probabil i-au împrăștiat prin instanțe. Când a venit ***** V. la el cu procura, nu l-a întrebat dacă este legală sau nu, deoarece a avut încredere în el. Pe ***** C. nu l-a văzut niciodată. La negocieri nu a participat, dar ginerele său din câte cunoaște a luat în jurul de 10000 dolari americani, dar nu este sigur. Declară că la OCT a prezentat buletinul și procura dată cu o cerere pentru eliberarea actelor necesare. Nu i-a dat nimeni bani pentru a achita la OCT Soroca, pentru eliberarea acestor acte a achitat singur din pensie crezând că va avea și el ceva din afacerea dată. Nu a văzut nici o hotărâre judecătorească la notar, acolo a mers cu procura și extrasul pe bunul imobil, a semnat contractul și atât. Nu cunoaște de unde este acea hotărâre judecătorească, el personal nu a văzut această hotărâre niciodată. Concretizează că la notar se afla el, soții ***** și ***** V. A prezentat personal pachetul de acte care erau într-o folie cu procura deasupra, iar dedesubt acte inclusiv și niște planuri cadastrale. Mai indică că prin casă la el nu a auzit așa discuții precum că ***** V. o cunoaște pe David Olga.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul Rotaru Ivan a declarat, că fostul ginere ***** a transmis procura, cu procura s-a folosit la OCT și apoi la notar. La OCT nu a prezentat alte acte decât procura și buletinul. Fiica a divorțat de ***** și nu cunoaște unde este ultimul.

În cadrul ședinței instanței de apel au fost verificate suplimentar probele conținute în materialele cauzei penale, și anume:

Volumul I

- copia hotărârii Judecătoriei raionului Soroca din 29.12.1998 (f.d.4, vol.I);
- copii ale extrasului din cartea de inventariere (f.d.5-8, vol.I);
- fișa de post a lui David Olga din 12.02.2013 (f.d.11-12, vol.I);
- contract de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 04.11.2009, potrivit căruia ***** a vândut lui ***** ***** bunul imobil situat în satul Volovița, raionul Soroca cu numărul cadastral 786410732001 (f.d.13-14, vol.I);
- procură din 28.07.2008, prin care ***** încredințează lui Rotaru Ion să pună în gaj imobilul cu nr.cadastral 7864000.307.01 situat în satul Volovița, raionul Soroca (f.d.15-16, vol.I);
- extras din Registrul bunurilor imobile din 28.07.2014 a bunului imobil cu nr.cadastral 7864107.320 (f.d.29-35, vol.I);
- proces-verbal de ridicare din 22.11.2012 fiind ridicat de la notarul public Boldescu Radu a contractului de vânzare-cumpărare a „La Dumbrava” în original (f.d.61, vol.I);
- cereri și plângeri din partea lui ***** adresate Procuraturii raionului Soroca (f.d.62-74, vol.I);
- ordonanță de recunoaștere în calitate de reprezentant al părții vătămate a lui ***** din 25.02.2013 (f.d.78, vol.I);
- ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a SA „Dumbrava Lux” din 25.02.2013 (f.d.79, vol.I);
- adeverință nr.1376 din 25.01.1996 referitor la acțiunile emise de SA„Dumbrava Lux” (f.d.80, vol.I);
- extras din Registrul de stat al persoanelor juridice din 02.06.2010 în privința SA „Dumbrava -Lux” (f.d.81-82, vol.I);
- lista documentelor dosarului din 16.10.1994 (f.d.84, vol.I); ;
- proces-verbal nr.3 cu privire la rezultatele licitației din 08.10.1994, cumpărătorul cefenelei „La Dumbravă” fiind ***** (f.d.85-86, vol.I);
- contract de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, potrivit căruia statul-Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat în persoana Ministrului privatizării și Administrării de Stat ***** a vândut cumpărătorului ***** întreprinderea comercială de stat cafeneaua „La Dumbravă” (f.d.87-91, vol.I);
- raport de expertiză nr.170 din 16.07.2014 elaborat în baza încheierii din 25.03.2014 în privința restaurantului „La Dumbrava” (f.d.92-129, vol.I);
- informația despre întreprinderea „La Dumbrava”, unde este indicată modul de creare – „transformare” (f.d.133, vol.I);

-proces-verbal de ridicare din 04.03.2015 cu anexe, fiind ridicat din arhiva OCT Soroca a xerocopiilor dosarului tehnic a bunului imobil „La Dumbrava” amplasat în satul Volovița, raionul Soroca (f.d.137-170, vol.I);

-copia cartei de gospodărie din 17.10.1975 cu planul construcției din satul Volovița, raionul Soroca (f.d.141-144, vol.I).

-copia cartei din 17.09.1993 a gospodăriei din satul Volovița, raionul Soroca (f.d.145, vol.I);

- copia explicației la planul clădirii din satul Volovița, raionul Soroca (f.d.147, vol.I);

-copia cartei din 17.10.1975 (f.d.150, vol.I);

-copia schiței de lucru, descrierea tehnică a clădirii din satul Volovița, raionul Soroca (f.d.152, vol.I)

-copia schiței de lucru, descrierea tehnică a clădirii din satul Volovița, raionul Soroca (f.d.153, vol.I);

- copia schiței de lucru din 29.10.1975 (f.d.157, vol.I);

Volumul II

-extras din Registrul bunurilor imobile a bunului imobil cu nr.cadastral 7864107.320 (f.d.7-8, vol.II);

-informații despre persoana juridică a Societății pe Acțiuni „Dumbrava -Lux” (f.d.9-10, vol.I);

-proces-verbal de ridicare din 20.10.2015 cu anexe, fiind ridicat dosarul de evidență a SA „Dumbrava Lux” în copii pe 89 file (f.d.13-101, vol.I);

-proces-verbal de ridicare, examinare a obiectului din 20.10.2015 cu anexe, fiind examinat originalul contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994 (f.d.105-160, vol.II);

-proces-verbal de ridicare din 20.10.2015 cu anexe, fiind ridicat de la șeful OCT Soroca a copiilor din Книга регистраций строения nr.14 începută la 18.10.1994 și anume coperta din față pe 1 filă (f.d.163-165, vol.II);

-proces-verbal de examinare a obiectului din 20.10.2015 cu anexe, fiind supus examinării dosarul de inventariere tehnică cafeneaua „La Dumbrava ” din satul Volovița, raionul Soroca (f.d.166-167, vol.II);

-proces-verbal de ridicare din 20.10.2015 cu anexe, fiind ridicat de la șeful OCT Soroca a dosarului cadastral pe imobilul situat în satul Volovița, raionul Soroca cu nr. cadastral 7864107320 (f.d.170-198, vol.II);

-obligațiile de serviciu ale registratorului (f.d.225, vol.II);

-extras din ordinul nr.02/3p din 03.04.2006, prin care David Olga a fost transferată în funcția de registrator la OCT Soroca (f.d.227, vol.II);

Volumul III

-dovada expedierii sentinței avocatei Irina Sîrbu-Beșliu la data 12.04.2017 (f.d.176, vol.III);

-scrisoare de expediere a cererii de apel cu cererea de apel din data de 25.04.2017 (f.d.177-179, vol.III);

-ordonanță de concretizare a învinuirii din 08.09.2017 (f.d.227-228, vol.III);

Volumul IV

-declarațiile scrise ale inculpatei David Olga din 17.07.2018 (f.d.64-71, vol.IV);

-declarațiile martorului ***** date în ședința instanței de apel din 16.11.2017, ultimul declarând că a făcut procură generală, dreptul formal l-a transmis lui ***** Ion. La OCT Soroca i s-a prezentat o foaie pe care a semnat-o, ce era scris nu a citit. A mers cu ***** la OCT, a semnat în hol. I-a fost comunicat că e de acord pentru a trece bunul după el. Nu s-a adresat la camera de Industrie și Comerț să evalueze bunul SA „Dumbrava Lux”. Nu a primit bani în urma vânzării bunului SA „Dumbrava Lux”. La OCT pe David nu a văzut-o și nu o cunoaște. L-a rugat directorul întreprinderii ***** să înregistreze bunul pe el (f.d.150-151, vol.IV);

-declarațiile martorului ***** date în ședința instanței de apel din 16.11.2017 (f.d.152-154, vol.IV);

-declarațiile martorului ***** ***** date în ședința instanței de apel din 16.11.2017 din care reiese, că imobilul „la Dumbrava ” l-a cumpărat de la ***** în anul 2009 prin noiembrie. Conform contractului i-a achitat 40000 lei, în realitate a achitat 10 000 euro. A făcut evaluarea clădirii. ***** cu socrul au adus actele de proprietate. Personal nu a fost să înregistreze imobilul. A văzut la ***** contractul de vânzare-cumpărare a bunului care confirmă dreptul de proprietate (f.d.155-156, vol.IV);

-declarațiile martorului ***** , date în ședința instanței de apel din 23.11.2017, ea declarând că Întreprinderea de stat Cadastru a fost acționată în instanță de către SA „Dumbrava Lux” fiind solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare de către ***** și *****u și înregistrată de registratorul cadastral David Olga, care fiind registrator a acționat legal și nu a fost sancționată (f.d.157-160, vol.IV);

-declarațiile inculpatei David Olga date în ședința instanței de apel din 16.07.2018, ea declarând că vinovăția nu o recunoaște. În cauza civilă a fost audiată în calitate de martor. În 2018 când s-a înregistrat hotărîrea nu era persoană cu funcție de răspundere și nici persoană publică. În cauza penală în privința lui ***** a avut statut de martor. În 2008 clădirea „La Dumbrava” era deteriorată, nu a ieșit la fața locului, deoarece exista dosarul tehnic și a cunoscut de starea clădirii. Toate documentele eliberate în calitate de tehnician se anexau la dosarul de inventariere. Cererea la Cadastru a fost depusă de ***** . A fost prezentată hotărîrea judecătii în două exemplare și buletinul de identitate. A făcut personal cunoștință cu hotărîrea judecătii, a verificat dacă este irevocabilă, dacă în hotărîre este indicat că imobilul este translativ de proprietate, indicarea obiectului clădirii, suprafața și amplasarea. A întocmit dosarul cadastral la care a anexat cererea și hotărîrea judecătii. A aplicat numărul la dosarul cadastral. Când a primit cererea de la ***** , a transmis-o în arhivă și persoana din arhivă i-a transmis dosarul pentru lucru. La identificarea bunului imobil s-a condus de dosarul tehnic și de dipozitivul hotărîrii. Toate hotărîrile de judecată care sunt irevocabile sunt obligatorii pentru înregistrare la cadastru în limita prevăzută de lege. A lucrat cu cartea activă. Nu poate răspunde de ce a fost schimbată denumirea din proprietar în beneficiar, datele din buletinul de identitate ale lui ***** coincideau cu cele din hotărîrea de judecată. În acea

perioadă în instrucție nu era necesară identificarea codului personal. Nu a avut temei de refuz de a înregistra cererea lui *****. I s-a prezentat hotărîrea de judecată semnată cu ștampila judecătii. Parafa stinsă nu înseamnă radierea dreptului de proprietate în fișă. Consideră că dacă există hotărîrea judecătii irevocabilă, în atribuțiile sale nu intră verificarea legalității acesteia. Nu a înregistrat dreptul de proprietate a terenului deoarece nu a fost solicitarea proprietarului. În baza hotărîrii judecătii a înregistrat doar construcția (f.d.161-170, vol.IV).

Verificând argumentele invocate de apelanți în raport cu materialele cauzei penale și temeiurile de drept ce reglementează termenul de declarare a apelului, precum și procedura de examinare a cauzei în ordine de apel, Colegiul penal atestă sesizarea în termen de către părți a instanței de apel, conform prevederilor art.401-402 Cod de procedură penală.

Astfel, materialele cauzei penale denotă faptul, că la 07.04.2017 cînd instanța a pronunțat sentința, la ședința erau prezenți doar procurorul, inculpata Olga David și reprezentantul SA „Dumbrava Lux” *****, nefiind prezenți avocații Veaceslav Crăciun și Irina Sîrbu-Beșliu (f.d.169 vol.III). În aceeași zi copia de pe sentință a fost înmînată contra semnătură părților prezente (f.d.175 vol.III), iar la 12.04.2017 expediată și la adresa celor absenți (f.d.176 vol.3).

Conform prevederilor art.402 al.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este der 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel, iar dispoziția art.403 al.(1) Cod de procedură penală, acordă părților posibilitatea depunerii apelului și după termenul prevăzut de lege, el considerîndu-se a fi făcut în termen dacă se constată că întîrzierea a fost determinate de motive întemeiate, iar apelul a fost declarant în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Astfel, ținînd cond de faptul că avocatul Sîrbu-Beșliu Irina a lipsit de la pronunțarea sentinței integrale, a primit copia sentinței la 12.04.2017 și a depus apelul la 25.04.2017 prin intermediul poștei electronice, fiind înregistrat la Judecătoria Soroca la 26.04.2017, se constată că apelul declarat este depus în termen.

În ceia ce privește apelul suplimentar depus de avocatul Sîrbu-Beșliu Irina la ședința instanței de apel din 07.11.2017 (f.d.216-219, f.d.227 vol.III), precum și cel formulat de avocatul Holban *****, care a intervenit pentru participare în baza mandatului din 05.04.2018 (f.d.50-54, vol.IV), acestea fiind o concretizare a cerințelor din apelul de bază, constituie partea lui integră, astfel că Colegiul penal le consideră ca fiind depuse în termen.

Cît privește apelul initial formulat de către inculpata David Olga și avocatul Crăciun Veaceslav la data de 11.04.2017, Colegiul atestă depunerea lui în termen, la fel ca și apelul suplimentar declarat de către avocatul Procopciuc Angela la data de 26.06.2017, care a intervenit la proces în baza mandatului din 14.06.2017, în acest sens fiind respectate dispozițiile art.401 al.(5) Cod de procedură penală, potrivit cărora, dacă inculpatul ce a declarat apel în termen și-a înlocuit apărătorul, noul apărător în temen de

15 zile de la data primirii copiei de pe apelul declarat, este în drept să depună apel suplimentar.

Totodată, audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apelurile declarate prin prizma probelor administrate, legalitatea și temeinicia sentinței atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de avocații Sîrbu-Beșliu Irina și Holban ***** în numele SA „Dumbrava Lux” urmează a fi respinse ca fiind nefondate, iar apelurile declarate de inculpata David Olga, avocații Crăciun Veaceslav și Procopciuc Angela în numele inculpatei David Olga împotriva sentinței Judecătorei Soroca din 07.04.2017 urmează a fi admise, cu casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care David Olga urmează a fi achitată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, în temeiul art.390 al.(1) pct.3) Cod de procedură penală.

Soluția instanței de apel se bazează pe prevederile art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, potrivit căruia se indică, că instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Colegiul penal operează cu prevederile art.414 al.(1) CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art.414 al.(2) CPP RM, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Colegiul penal se conduce și de stipulările expuse în art.414 al.(4) și al.(5) CPP RM, care indică, că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal reține că la rejudecarea cauzei, urmează să se conducă de prevederile art.436 al.(1), (2) Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, inclusiv de faptul că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Conform prevederilor art.8 al.(3) CPP RM în coroborare cu art.389 CPP RM, se reglementează, că sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte cercetate de instanța de judecată, cînd toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Colegiul penal ține să menționeze, că prevederile art.385 al.(1) pct.1,2,3,4 CPP RM, raportate la al.2,3 indică soluționarea obligatorie a chestiunilor în consecutivitate, printre

care pct.1) pune în sarcina instanței să stabilească dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, pct.2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, pct.3) pune în sarcina instanței să stabilească dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, iar pct.4) pune în sarcina instanței să stabilească dacă este vinovat inculpatul în săvârșirea acestei infracțiuni.

Colegiul penal se bazează la adoptarea soluției și pe prevederile art.14.7 din Hotărârea Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, potrivit căreia se explică, că în sensul cerințelor art.414 CPP, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP RM.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Colegiul penal în urma verificării probelor solicitate ajunge la concluzia, că judecînd cauza penală în privința lui David Olga în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM, instanța de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar soluția instanței de fond privind liberarea de răspundere penală a lui David Olga pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal, precum și admiterea parțială a acțiunii civile, cu încasarea de la inculpata David Olga în beneficiul lui *****, administratorul SA „Dumbrava Lux”, prejudiciului moral în sumă de 15000 lei este eronată și nu corespunde probelor cercetate atît în ședința instanței de fond, cît și celor verificate suplimentar în ședința instanței de apel.

Colegiul penal indică, că conform art.60 al.(1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de prescripție.

În corespundere cu art.332 al.(5) Cod de procedură penală, în cazul în care a intervenit termenul de prescripție, încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Potrivit art.8 al.(1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită și constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

Potrivit art.389 al.(1), (4) pct.3), (6) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție. La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

În corespundere cu art.395 al.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

La caz, potrivit dispozitivului sentinței s-a hotărât: „Se liberează de răspundere penală David Olga ***** pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal”.

Astfel se atestă, că în dispozitivul sentinței adoptate lipsește mențiunea referitor la constatarea că inculpata David Olga este vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, totodată instanța de fond greșit a ajuns la concluzia liberării de răspundere penală a inculpatei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală și încetarea procesului penal, or, potrivit art.389 al.(4) pct.3) Cod penal, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Însă, deși în dispozitivul sentinței adoptate lipsește mențiunea referitor la constatarea că inculpata David Olga este vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal, în partea descriptivă a sentinței adoptate instanța de fond constată că inculpata David Olga a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal în anul 2008 și respectiv, deoarece au expirat 5 ani – termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a acesteia, inculpata urmează a fi liberată de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În această ordine de idei Colegiul notează, că sancțiunea art.329 al.(2) lit.b) CP la 14.05.2008 prevedea în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 300 la 800 unități convenționale sau închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Potrivit art.16 al.(3) Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Potrivit art.16 al.(4) Cod penal, infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv.

Art.60 al.(1) lit.c) Cod penal stipulează că persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat - 15 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni grave.

Astfel, instanța de fond neîntemeiat a concluzionat că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală de 5 ani pentru infracțiunea prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal, dat fiind că în corespundere cu prevederile art.16 al.(4) Cod penal, infracțiunea face parte din categoria celor grave, a cărui termen, conform prevederilor art.60 al.(1) lit.c) Cod penal se prescrie la expirarea a 15 ani de la data comiterii faptei.

La fel Colegiul atestă, că instanța de fond contrar prevederilor legale, a admis parțial acțiunea civilă și a încasat de la inculpata David Olga în beneficiul reprezentantului SA „Dumbrava Lux” ***** prejudiciul moral, fără a ține cont de faptul că parte vătămată nu este reprezentantul SA „Dumbrava Lux”, dar persoana juridică SA „Dumbrava Lux”.

În această ordine de idei Colegiul penal notează, că persoanei juridice nu-i pot fi cauzate prejudicii morale, or, persoanei juridice nu-i pot fi cauzate suferințe psihice, astfel soluția instanței de fond în această latură este neîntemeiată.

La fel Colegiul reține, că potrivit art.325 al.(1) CPP RM judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Conform art.101 al.(1,3) CPP RM fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor și nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Colegiul penal ajunge la concluzia că judecînd cauza penală prezentă în latura respectivă instanța de fond nu a respectat aceste prevederi legale procesuale, nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei.

Colegiul penal în urma evaluării integrale a probelor prezentate ajunge la concluzia că există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatei David Olga conform acuzării în comiterea infracțiunii incriminate și în cadrul ședinței de judecată nu s-a demonstrat existența elementelor constitutive ale infracțiunii.

În urma audierii participanților la proces și verificării probelor propuse de acuzare și apărare, Colegiul penal consideră că inculpata David Olga urmează a fi achitată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Potrivit art.390 al.(1) pct.3) CPP RM, sentința de achitare se adoptă dacă, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

La adoptarea soluției Colegiul penal operează cu prevederile art.14 al.(1) Cod penal RM, potrivit căruia infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Instanța de apel ține cont și de prevederile art.15 al.(1) Cod penal RM, potrivit căruia gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Colegiul penal menționează și prevederile art.52 al.(1) și al.(2) Cod penal RM, care stabilește că se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă, totodată componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Subsecvent, art.113 Cod penal al Republicii Moldova reglementează că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul penal ține să indice și faptul că art.96 al.(1) CPP RM reglementează că în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale trebuie să se dovedească: 1) faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii.

Colegiul penal ține să menționeze în aspectul dat și prevederile art.14.5 al Hotărârii Plenumului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzei penale în ordine de apel”, cu modificările ulterioare, potrivit cărora se indică următoarele considerente:

-În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sînt separate și se efectuează de diferite organe și persoane.

-Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

Ținînd cont de aceste prevederi legale, cît și din probele verificate, Colegiul penal constată că fapta incriminată lui David Olga și încadrată în baza art.329 al.(2) lit.b) Cod penal nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul reține, că potrivit ordonanței procurorului în Procuratura raionului Soroca Corețchi Alexandru din 19.02.2015, David Olga a fost pusă sub învinuire pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM- *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat urmări grave intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, și anume pentru faptul, că ea fiind angajată în calitate de registrator al oficiului cadastral teritorial Soroca, la data de 14.05.2008, încălcînd prevederile art.12 al.(8) pct.d) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, precum și a atribuțiilor stabilite în fișa de post, manifestând o atitudine neglijentă și neconștiincioasă în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu a radiat și a nimicuit datele referitor la existența contractului de vînzare-cumpărare din 25.10.1994, înregistrat la notarul T.Nesterenco și la Biroul interraional de inventariere tehnică or.Soroca sub

nr.14 din 25.10.1994 și a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a cet.*****, a.n.*****, domiciliat în comuna Băcioi, mun.***** asupra imobilului „La Dumbrava” cu nr.cadastral ***** situat în satul Volovița, raionul Soroca, la cererea cet.Rotaru Ion, a.n.*****, domiciliat satul *****, raionul Soroca, care a acționat în baza de procură cu nr.3470 din 28.07.2008. Astfel, proprietarul real al cafenelei „La Dumbrava” a fost ilegal lipsit de dreptul de proprietate. Prin acțiunile registratorului s-au cauzat SA „Dumbrava Lux”-proprietarului legal al bunului menționat, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 153719 lei, fiind cauzate urmări grave (f.d.215-216 vol.I).

Prin ordonanței procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena din 08.09.2017 în privința lui David Olga s-a concretizat învinuirea, David Olga fiind învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM - *îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, care au cauzat daune în proporții deosebit de mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acțiuni ce au provocat alte urmări grave, și anume pentru faptul, că David Olga ***** exercitând funcția de registrator al Oficiului cadastral teritorial Soroca, numită prin ordinul nr.02/3 din 03.04.2006, fiind astfel, potrivit prevederilor art.2 al Legii cadastrului bunurilor imobile, persoană cu funcție de răspundere, la 14.05.2008 îndeplinind necorespunzător obligațiunile sale de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, contrar prevederilor, art.2 din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr.1543 din 25 februarie 1998, potrivit căruia Registratorul este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui; art.12 al.(5) lit.a), din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr.1543 din 25 februarie 1998, prevede că Registratorul este în drept să ceară solicitanților documentele necesare pentru includerea în cadastru a datelor despre bunuri imobile și drepturilor asupra lui; art.26 al.(1) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr.1543 din 25 februarie 1998, conform căruia, înregistrarea drepturilor se efectuează la cererea titularilor de drepturi; art.28 al.(1) lit.(b) din Legea nominalizată, potrivit căruia temeiul înregistrării drepturilor sînt contractele asupra bunurilor imobile, încheiate conform legislației în vigoare; art.28 al.(3) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr.1543 din 25 februarie 1998, care stipulează, că „Registratorul în limitele prevăzute de prezenta lege, verifică puterea juridică a documentelor ce confirmă drepturile, prezentate pentru înregistrare; pct.11 al Regulamentului Registratorului Organului Cadastral Teritorial adoptat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.1030 din 12 octombrie 1998 (anexa nr.3), care prevede, că „în exercitarea atribuțiilor sale registratorul este obligat să verifice puterea juridică a documentelor ce confirmă drepturile prezentate pentru înregistrare”, fără a solicita și studia toate documentele pentru ulterioara înregistrare a proprietății și a radiat și nimic datele referitoare la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, înregistrat la notarul T.Nesterenco și la Biroul Interraional de inventariere tehnică or.Soroca sub nr.14 din 25.10.1994 și a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a cet.***** a.n.*****, domiciliat în comuna Băcioi, mun.******

asupra imobilului „La Dumbrava” cu n/c ***** situat în s.Volovița, r-nul Soroca, la cererea cet.Rotaru Ion, a.n. *****, domiciliat în s.*****, r-nul Soroca, care a acționat în bază de procură cu nr.3470 din 28.07.2008. Astfel, proprietarul real SA „Dumbrava Lux” al cafenelei „La Dumbrava” a fost ilegal lipsit de dreptul de proprietate, fapt prin care i s-a cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 153719 lei, care de altfel a dus la cauzarea urmărilor grave (f.d.227-228 vol.III).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena din 19.11.2021 în privința lui David Olga s-a modificat învinuirea, fiind învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM – *îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, cu cauzarea de daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice și anume pentru faptul, că David Olga la 14 mai 2008 fiind angajată în calitate de registrator la OCT Soroca, încălcând prevederile art.12 al.(8) lit.d) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998, precum și a atribuțiilor de serviciu, a radiat și nimicit datele referitoare la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25 octombrie 1994, înregistrat la notarul T. Nesterenco și Biroul Internațional de Inventariere tehnică Soroca sub nr.14 din 25 octombrie 1994, înregistrând în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a cet.***** a.n. *****, domiciliat comuna Băcioi, mun.***** asupra imobilului „La Dumbrava” cu n/c ***** situat în s.Volovița, r-nul Soroca la cererea lui cet.Rotaru Ion, a.n. *****, domiciliat în s.*****, r-nul Soroca care a acționat în baza procurii nr.3470 din 28 iulie 2008 astfel, proprietarul real al cafenelei „La Dumbrava” a fost ilegal lipsit de dreptul de proprietate fapt prin care Societății pe Acțiuni „Dumbrava Lux” i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în mărime de 153 719 lei (f.d.188 vol.VII).*

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Bălți, Reaboi Oleg din 16.12.2022 în privința lui David Olga s-a modificat învinuirea, fiind învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(1) Cod penal RM- *neglijența în serviciu cu semnele de calificare „îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice” și anume pentru faptul, că David Olga *****, exercitând funcția de registrator al Oficiului cadastral teritorial Soroca, fiind numită în această funcție prin ordinul nr.02/3 din 03.04.2006, fiind astfel funcționar public care în conformitate cu prevederile art.123 al.(2) Cod penal se atribuie la persoană publică, la data de 14.05.2008, îndeplinind necorespunzător obligațiile de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, contrar prevederilor art.2) din Legea cadastrului bunurilor imobiliare nr.1543 din 25.02.1998, potrivit căror Registratorul este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor lui; prevederilor art.26 alin.(1) din Legea nominalizată supra, conform căror înregistrarea drepturilor se efectuează la cererea titularilor de drepturi; prevederilor art.28 al.(1) lit.b) din Legea nominalizată supra, potrivit căror temeiul înregistrării drepturilor sunt contractele asupra bunurilor imobile, încheiate*

conform legislației în vigoare; prevederilor art.28 al.(3) din Legea nominalizată supra, conform căror Registratorul în limitele prevăzute de prezenta lege, verifică puterea juridică a documentelor ce confirmă drepturile, prezentate pentru înregistrare, a radiat și a nimicit datele referitoare la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, înregistrat la notarul T.Nesterenco și la Biroul Interraional de inventariere tehnică or.Soroca sub nr.14 din 25.10.1994 și a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a cet.***** a.n.*****, domiciliat în comuna Băcioi, mun.***** asupra imobilului „La Dumbrava” cu numărul cadastral ***** situat în s.Volovița, r-nul Soroca, la cererea lui Rotaru Ion, a.n. ***** , domiciliat în s.***** , r-nul Soroca, care a acționat în bază procurii cu nr.3470 din 28.07.2008, astfel, încât proprietarul reala SC „Dumbrava-Lux” SA al cafenelei „La Dumbrava” a fost ilegal lipsit de dreptul de proprietate asupra bunului imobil indicat, prin care fapt David Olga ***** a cauzat SA „Dumbrava-Lux” un prejudiciu în proporție mare în sumă totală de 153719 lei (f.d.210 vol.VIII).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Bălți, Reaboi Oleg din 15.05.2024 în privința lui David Olga s-a modificat învinuirea, fiind învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(1) Cod penal RM – *Neglijența în serviciu, cu următoarele semne de calificare: „îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, dacă aceasta au cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice”* și anume pentru faptul, că David Olga ***** , exercitând funcția de registrator al Oficiului cadastral teritorial Soroca, fiind numită în această funcție prin ordinul nr.02/3 din 03.04.2006, care în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal se atribuie la persoană publică, la data de 14.05.2008, îndeplinind necorespunzător obligațiile de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, contrar prevederilor art.2) din Legea cadastrului bunurilor imobiliare nr.1543 din 25.02.1998, potrivit căror Registratorul este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor lui; prevederilor art.26 alin.(1) din Legea nominalizată supra, conform căror înregistrarea drepturilor se efectuează la cererea titularilor de drepturi; prevederilor art.28 alin.(1) lit.b) din Legea nominalizată supra, potrivit căror temeiul înregistrării drepturilor sunt contractele asupra bunurilor imobile, încheiate conform legislației în vigoare; prevederilor art.28 alin.(3) din Legea nominalizată supra, conform căror Registratorul în limitele prevăzute de prezenta lege, verifică puterea juridică a documentelor ce confirmă drepturile, prezentate pentru înregistrare, a radiat și a nimicit datele referitoare la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, înregistrat la notarul T.Nesterenco și la Biroul Interraional de inventariere tehnică or.Soroca sub nr.14 din 25.10.1994 (f.d.42 vol.X).

În acest sens Colegiul penal reține, că potrivit art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform prevederilor art.9 Cod penal, timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

De asemenea Colegiul penal ia în calcul efectul retroactiv al legii penale prevăzut de art.10 Cod penal, și anume „Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv”.

Astfel Colegiul penal notează, că procurorul nu a concretizat acuzația în instanța de fond și nu a contestat sentința cu apel, iar reieșind din prevederile art.326 al.(1) Cod penal, procurorul în instanța de apel poate modifica acuzarea în sensul agravării doar în cazul în care a declarat apel.

În această ordine de idei Colegiul penal indică, că nu poate fi admisă în instanța de apel în conformitate cu prevederile art.325 al.(2) Cod de procedură penală concretizarea învinuirii în ce privește concretizarea subiectului și descrierea actelor normative nerespectate la comiterea infracțiunii de neglijență în serviciu de către inculpata David Olga, fiind invocate alte fapte care nu au fost înaintate prin ordonanța de punere sub învinuire și respectiv, prin rechizitoriu.

Ținând cont de efectul retroactiv al legii penale, precum și de prevederile art.6 al Convenției Europene, Colegiul penal conchide că modificând de patru ori învinuirea lui David Olga în instanța de apel de către partea acuzării, care nici nu a contestat sentința cu apel și folosind termenul de „concretizare a învinuirii”, care nu este prevăzută de legislația procesual-penală, se înrăutățește situația inculpatei în propriul apel, reeșind din cerințele prevăzute de art.410 Cod de procedură penală, totodată fiind încălcat și dreptul la un proces echitabil.

În acest sens Colegiul penal ține cont și de constatările făcute de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, care în decizia adoptată la 11.09.2019 indică, că instanța de fond în partea descriptivă a sentinței indică toate probele care dovedesc vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate fără o analiză amplă care să dezvăluie raționamentul între elementele infracțiunii imputate, totodată învinuirea adusă inculpatei nu este concretă, adică nu se indică calitatea specială a subiectului infracțiunii prevăzute de art.329 Cod penal.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte constatările instanței de recurs, care sunt obligatorii.

Astfel, din considerentele enunțate Colegiul se va expune referitor la învinuirea înaintată lui David Olga potrivit ordonanței procurorului în Procuratura raionului Soroca Corețchi Alexandru din 19.02.2015 și rechizitoriului, prin care David Olga a fost pusă sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștințioase față de ele, dacă aceasta a cauzat urmări grave intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, și anume pentru faptul, că ea fiind angajată în calitate de registrator al oficiului cadastral teritorial Soroca, la data de 14.05.2008, încălcând prevederile art.12 al.(8) pct.d) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, precum și a atribuțiilor stabilite în fișa de post,

manifestând o atitudine neglijentă și neconștiincioasă în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu a radiat și a nimicit datele referitor la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, înregistrat la notarul T.Nesterenco și la Biroul interraional de inventariere tehnică or.Soroca sub nr.14 din 25.10.1994 și a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a cet.*****, a.n.*****, domiciliat în comuna Băcioi, mun.***** asupra imobilului „La Dumbrava” cu nr.cadastral ***** situat în satul Volovița, raionul Soroca, la cererea cet.Rotaru Ion, a.n.*****, domiciliat satul *****, raionul Soroca, care a acționat în baza de procură cu nr.3470 din 28.07.2008. Astfel, proprietarul real al cafenelei „La Dumbrava” a fost ilegal lipsit de dreptul de proprietate. Prin acțiunile registratorului s-au cauzat SA „Dumbrava Lux”-proprietarului legal al bunului menționat, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 153719 lei, fiind cauzate urmări grave (f.d.215-216 vol.I).

Colegiul penal concluzionează că la cazul dedus judecării fapta inculpatei David Olga nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

În această ordine de idei Colegiul penal reține, că art.329 Cod penal – neglijența în serviciu, în redacția anului 2008, avea următorul cuprins:

- (1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,
- (2) Aceleași acțiuni care au provocat b) alte urmări grave.

Funcția inculpatei David Olga este indicată – registrator la Oficiul Cadastral Teritorial Soroca.

Conform art.123 Cod penal, (1) prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau ..., i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice; (2) prin persoană publică se înțelege funcționarul public, ...angajatul autorității publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, ... persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interese public.

Conform învinuirii aduse fapta se pretinde că a fost săvârșită de către David Olga la data de 14.05.2008, pe când modificările la art.123 Cod penal privitor la persoană publică nu erau încă în vigoare, acestea fiind introduse prin modificările operate prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare din 03.02.2012, Legea nr.318 din 20.12.2013, în vigoare din 24.01.2014 și Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare din 01.08.2016.

Prin urmare, pînă la modificările operate prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare din 03.02.2012, subiectul infracțiunii prevăzute de art.329 Cod penal era persoana cu funcții de răspundere, iar după modificări – persoana publică.

Materialele cauzei penale atestă, că în ordonanța de punere sub învinuire din 19.02.2015 nu este specificat subiectul infracțiunii – persoana cu funcții de răspundere, în sensul prevederilor art.123 Cod penal, care erau în vigoare la 14.05.2008.

La acel moment inculpata David Olga era angajată al întreprinderii de stat – Oficiul Cadastral Teritorial Soroca și erau în vigoare prevederile art.123 Cod penal – persoana cu funcție de răspundere.

Prin urmare, inculpata David Olga este învinuită că a săvârșit fapta la 14.05.2008, învinuirea i-a fost adusă la 19.02.2015, rechizitoriul întocmit la 30.11.2015, dată la care subiectul infracțiunii este deja persoana publică, or, conform modificărilor operate de legislator prin Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.245 din 02.12.2011, intrată în vigoare la 03.03.2012, cuvintele „cu funcție de răspundere,, au fost substituite cu cuvântul „publică”.

În acest sens se ține cont și de efectul retroactiv al legii penale prevăzut de art.10 Cod penal, și anume „Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv”.

Potrivit doctrinei penale, prin retroactivitatea legii penale se înțelege aplicarea dispozițiilor unei legi penale, unor fapte comise înaintea intrării acesteia în vigoare. Persoana care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală trebuie să răspundă pentru ea aplicându-i-se reglementarea cea mai favorabilă care s-a aflat în vigoare pe parcursul intervalului de timp cuprins între momentul săvârșirii infracțiunii și cel al încheierii procesului penal. Potrivit acestei concepții, dacă după momentul săvârșirii faptei vor intra în vigoare dispoziții penale care atenuează sau chiar înlătură răspunderea făptuitorului, atunci acestea vor fi aplicabile în cauză, retroactivând și deci excluzând de la aplicare legea veche.

Principiul retroactivității legii penale mai favorabile se regăsește și în art.7 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în art.15 § 1 din Pactul Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile civile și politice.

În aspectul vizat, aplicarea legii penale noi faptelor care au fost săvârșite pînă la intrarea în vigoare a ei și care nu întrunesc elementele componenței infracțiunii conform legii noi, ar însemna o aplicare extensivă defavorabilă acuzatului a acestei legi interzisă de art.3 alin.(2) Cod penal și art.7§1 CEDO.

Prin urmare, Colegiul penal constată că în speță David Olga eronat a fost pusă sub învinuire pentru infracțiunea prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal, nefiind stabilit subiectul care necesită o calitate specială, or, la data cînd se pretinde că a fost comisă fapta, David Olga nu era subiect al infracțiunii incriminate de acuzare prin calificarea juridică a faptei la art.329 Cod penal ca element al infracțiunii date.

Totodată, latura obiectivă a infracțiunii de neglijență în serviciu include următoarele trei semne:1)fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare sau în acțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu; 2)urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții mari cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Din dispoziția de la art.329 Cod penal reiese că infracțiunea de neglijență în serviciu poate fi comisă pe calea inacțiunii (neîndeplinirea obligațiilor de serviciu) sau acțiunii (îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu).

Elementul material al neglijenței de serviciu se realizează fie prin inacțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu, ca rezultat al atitudinii neglijente ori neconștiincioase, fie prin acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, din cauza atitudinii neglijente și neconștiincioase, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor legitime ale persoanei fizice sau juridice.

Prin neîndeplinirea obligațiilor de serviciu se înțelege omiterea, neefectuarea unei acțiuni care trebuia să fie îndeplinită ori rămânerea făptuitorului în stare de pasivitate. Comiterea faptei prin neîndeplinirea obligațiilor de serviciu, deci prin infracțiune, face necesară stabilirea obligației persoanei (cu funcție de răspundere sau publică), prin care se prescrie de a acționa într-un anumit mod și sens, obligație care reiese din fișa postului, din contractul de muncă și din alte acte normative care reglementează activitatea sa.

Prin neîndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu se înțelege exercitarea lor altfel decât este prevăzut în regulamentele și instrucțiunile de serviciu, în actele normative privind activitatea persoanei.

Obligațiile de serviciu ale persoanei trebuie tratate în ansamblul competenței depline, în cumul cu drepturile sale, stabilite prin legi, hotărârile Guvernului, regulamentele, ordinele și instrucțiunile departamentale și cele de ordine inferioară, în baza cărora persoana își exercită atribuțiile funcționale. Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către funcționari a îndatoririlor care le revin poate să vizeze o anumită obligație concretă sau un cerc de obligații, care, la rândul lor determină un lanț de inacțiuni sau acțiuni interdependente care se înscriu în rezoluția infracțională unică a neglijenței de serviciu.

Tragerea făptuitorului la răspundere penală pentru săvârșirea acestei infracțiuni presupune identificarea clară a normei juridice concrete din cadrul actului sau actelor normative, în care se prescriu obligațiile de serviciu.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 19.02.2015, dar și rechizitoriului, David Olga se învinuiește de „încălcarea atribuțiilor stabilite în fișa de post, manifestând o atitudine neglijentă și neconștiincioasă în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu”, fără a fi indicate care obligații concrete din fișa de post, în care se prescriu obligațiile de serviciu, nu le-a executat sau le-a executat, manifestând o atitudine neglijentă și neconștiincioasă inculpata David Olga.

Astfel că, reieșind din cele constatate se apreciază că învinuirea este una neconcretă, care încălcă dreptul inculpatei prevăzut de art.6 CEDO.

Cît privește semnul obiectiv – radierea datelor referitoare la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, această acțiune sa stabilit că a avut loc în baza unei hotărâri judecătorești rămasă irevocabilă și nu poate fi apreciată ca o executare necorespunzătoare a obligațiilor. Mai mult, la momentul înregistrării hotărârii nu au fost careva dubii că actul prezentat nu corespunde cu originalul, hotărârea conținând ștampila

originală, iar faptul necorespunderii cu originalul s-a stabilit ulterior, după efectuarea unei expertize în cadrul unei alte cauze penale.

Cît privește semnul obiectiv – nimicirea datelor referitoare la existența contractului de vânzare-cumpărare din 25.10.1994, și această latură nu a fost confirmată prin probe, care să demonstreze că acest contract a existat la inculpata David Olga, că dînsa a avut acces liber, că cineva a văzut această posesie sau pretinsa ascundere, precum și modul în care au fost nimicite datele.

La fel Colegiul indică, că David Olga este învinuită, că „fiind angajată în calitate de registrator al oficiului cadastral teritorial Soroca, la data de 14.05.2008, încălcînd prevederile art.12 al.(8) pct.d) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, etc., a manifestat o atitudine neglijentă și neconștiincioasă în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu...”

În acest aspect Colegiul notează, că înaintînd o asemenea învinuire nu s-a ținut cont de faptul, că la momentul comiterii infracțiunii care i se incriminează inculpatei - 14.05.2008, art.12 al.(8) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998 nu conținea în al.(8) lit.d) și nu era în vigoare, modificările fiind operate ulterior prin Legea nr.291 din 19.12.2008 care au intrat în vigoare la 13.02.2009 (Monitorul Oficial nr.30-33, 13.02.2009).

Totodată Colegiul penal notează, că infracțiunea prevăzută de art.329 Cod penal este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul survenirii daunelor în proporții mari drepturilor și intereselor legale ale persoanelor fizice sau juridice.

Daunele în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice constituie un semn obligatoriu privind existența infracțiunii de neglijență în serviciu.

Existența infracțiunii de neglijență în serviciu presupune stabilirea legăturii de cauzalitate dintre inacțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu, ca rezultat al atitudinii neglijente ori neconștiincioase, respectiv acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, din cauza atitudinii neglijente ori neconștiincioase, care aparțin persoanei și urmările prejudiciabile în formă de daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Astfel, cu referire la semnul calificativ al laturii obiective incriminat lui David Olga - cauzarea daunelor în proporții deosebit de mari intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice SA „Dumbrava Lux”, acest element nici nu este prevăzut de dispozițiile art.329 Cod penal, infracțiune de care a fost învinuită David Olga, dar care i-a fost incriminat.

Referitor la semnul calificativ al laturii obiective - urmări grave, conform comentariului, în sensul dispoziției de la lit.b) al.(2) art.329 Cod penal, prin urmări grave se înțelege: vătămări corporale grave, medii a integrității corporale sau a sănătății, inundații, incendii, etc., care se află în legătură cauzală cu fapta de neîndeplinire sau de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Tot la urmări grave ar fi posibil de calificat valoarea pagubelor materiale, fiind luate în considerație veniturile întreprinderii pătimașe, cantitatea și însemnătatea pentru

întreprindere, o așa circumstanță care ar putea să influențeze esențial starea materială a întreprinderii, semne care însă nu au fost constatate la caz, în acest sens nefiind prezentate careva probe.

În speță s-a stabilit, că dreptul de proprietate nici nu exista, deoarece SA „Dumbrava Lux”, înregistrată la CIS la 07.12.1994, după începerea procedurii de înregistrare din mai 1995 nu și-a înregistrat dreptul de proprietate la organul cadastral, deci nu erau îndoieli în privința hotărârii judecătorești pe care era prezent sigiliul și al cărui fals nu urma a fi constatat de registratorul cadastral, iar răspunderea pentru veridicitatea actelor prezentate o poartă titularul de drepturi sau reprezentantul său împuternicit.

În această ordine de idei Colegiul la fel reține, că prin Hotărârea Curții Constituționale nr.24 din 17.10.2019 privind controlul constituționalității unor prevederi din articolele 189 al.(3) lit.f), 307 al.(2) lit.c), 327 al.(2) lit.c), 329 al.(1) și al.(2) lit.b) și din art.335 al.(1/1) din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.338-343/207 din 15.11.2019 a fost declarat neconstituțional textul „alte urmări grave” din articolul 329 al.(2) lit.b) din Codul penal.

Astfel, potrivit hotărârii Curții Constituționale nr.24 din 17.10.2019, Curtea Constituțională a statuat, că preeminența dreptului presupune, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de către Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În special în materie penală, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și a pedepsei penale (nullum crimen, nulla poena sine lege). În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit, că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (Rohlena v. Cehia [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, §153; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, §45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție.

În acest sens, Curtea constată că principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nici o faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu există o lege care să o prevadă (nullum crimen sine lege) și că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (nulla poena sine lege). Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a certitudinii juridice a persoanei în materie penală.

Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența acestuia.

Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei în defavoarea persoanei și, respectiv, interzicerea aplicării

retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr.12 din 14 mai 2018, § 37).

Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (Rohlena v. Cehia [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 48).

Curtea notează că și articolul 23 al.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile. Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 47).

Totuși, Curtea observă că nu există repere fixe în legea penală în funcție de care să poată fi apreciat conținutul noțiunii de „urmări grave” utilizată în aceste articole din Codul penal. De asemenea, legea nu stabilește niciun criteriu material care să cuantifice „gravitatea” urmării prejudiciabile. De altfel, calificarea urmărilor infracțiunii ca fiind „grave” are implicații majore în privința agravării răspunderii penale a făptuitorului. Această concluzie decurge din compararea sancțiunilor infracțiunilor tip în care nu este prevăzut semnul calificativ „urmări grave” și infracțiunile agravate care prevăd această noțiune.

Curtea a conchis, că noțiunea de „urmări grave” conținută inclusiv de articolul 329 al.(2) lit.b) din Codul penal este formulată de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care o aplică o marjă excesivă de discreție.

Prin urmare, această sintagmă nu îndeplinește standardul calității legii penale, fiind contrară articolelor 1 al.(3) și 22, coroborate cu art.23 al.(2) din Constituție.

În sensul dat, acest semn calificativ „provocarea urmărilor grave” nu poate fi aplicat cu referire la învinuirea adusă inculpatei David Olga.

În acest context, în acțiunile inculpatei David Olga în speță lipsește latura obiectivă, totodată lipsește și latura subiectivă, în sensul că nu este stabilită vinovăția inculpatei în săvârșirea faptei prejudiciabile.

Potrivit art.52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. (2) Componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Conform art.52 al.(2) Cod penal, componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din Codul penal. Numai constatarea corectă a componentei de infracțiune poate sta la baza calificării concrete a unei fapte conform prevederilor părții speciale a Codului penal.

Subsecvent, art.113 Cod penal al Republicii Moldova reglementează, că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute

de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Potrivit art.96 al.(1) pct.1) Cod de procedură penală, în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale trebuie să se dovedească faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii.

Acuzarea de stat, contrar prevederilor art.96 al.(1) pct.1) Cod de procedură penală, nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și utilă, care ar demonstra prezența acestor elemente constitutive.

Având în vedere cele enunțate și ținând cont de lipsa subiectului infracțiunii, a laturii obiective și a laturii subiective, Colegiul penal constată că faptele incriminate inculpatei David Olga nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzută de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal și concluzionează necesitatea achitării acesteia din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, cu reabilitarea deplină a inculpatei.

Prin urmare, prin înaintarea inculpatei a unei învinuiri care nu este concretă și precisă, se încălcă dreptul la apărare, prevăzut de art.23,26 din Constituția RM și exigențele art.6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, potrivit căruia - „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”.

Tot aici, este aplicabilă și jurisprudența în materie penală a Curții Europene, și anume, în cauza Adrian Constantin vs. România, Hotărîrea din 12.04.2011, unde Curtea a subliniat încă o dată, „... rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul că paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor.”

În continuare, Colegiul reiterează că rechizitoriul, în sensul art.297 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală și care trebuie să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei. Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu.

Reieșind din cele constatate și prevederile legale expuse, la caz se impune adoptarea unei hotărîri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care David Olga să fie achitată în temeiul art.390 al.(1) pct.3) Cod de procedură penală pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal.

Principiul prezumției de nevinovăție reprezintă o regulă de bază a procesului penal și unul din drepturile fundamentale ale omului. Acest fapt explică înscrierea prezumției de vinovăție în numeroasele documente de drept internațional în care se consacră drepturi fundamentale ale persoanei.

Pedepsirea oricărei persoane pentru o faptă penală se poate realiza doar în baza unor informații certe și veridice despre vinovăția ei, neadmițându-se presupunerile sau probele afectate de incertitudine. Legiuitorul stabilind chiar interpretarea dubiilor în favoarea bănuțului, învinutului, inculpatului. Chiar în cazul aprecierii probelor, orice informație, în baza căreia se pot trage două sau mai multe concluzii opuse (în sensul apărării sau acuzării) despre aceeași circumstanță, arată imposibilitatea punerii acesteia în baza unei sentințe de condamnare.

Colegiul penal reține, că conform art.8 al.(1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă, mai mult ca atât nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

La fel, conform art.389 al.(1) Cod procedură penală, sentința de condamnare poate fi adoptată numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, trebuie să fie interpretate în favoarea inculpatului.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal conchide că instanța de fond n-a cercetat sub toate aspectele probele administrate și nu le-a dat o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor, neîntemeiat a dedus concluzia că acțiunile inculpatei David Olga se încadrează în baza art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

Reieșind din constatările expuse Colegiul penal indică, că argumentele invocate de către avocații Sîrbu-Beșliu Irina și Holban ***** în apelurile declarate în numele SA „Dumbrava Lux”, precum că probele acumulate la etapa urmăririi penale și administrate de către instanțele de judecată dovedesc faptul comiterii de către inculpata David Olga a infracțiunii de neglijență în serviciu, de care a fost învinuită, acestea nu pot fi reținute în favoarea apelanților, deoarece probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziția instanței judecătorești, nu dau temei la o stabilire sigură, incontestabilă și fără echivoc a vinovăției lui David Olga în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Or, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care dovedesc, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat cu vinovăție.

În evaluarea materialului probator administrat în cauză, trebuie avut în vedere că o soluție de condamnare se dispune doar atunci când instanța are convingerea, că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Acest standard joacă un rol vital în cadrul procesului penal și constituie principalul instrument pentru reducerea riscului comiterii de erori judiciare.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea nr.18 din 22 mai 2017 a reamintit că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă”, care presupune că pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (hotărârea Bragadireanu v.România din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v.Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978).

În acest sens relevante sunt și constatările Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit cărora statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de autorități și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză {cauza Ștefan vs România).

Instanța reiterează că principiul prezumției nevinovăției se conține în art.11 al Declarației Universale a Drepturilor Omului (1948); art.6 § 2 al Convenției Europene de apărare a Drepturilor Omului (1950); art.14.2 al Pactului internațional asupra drepturilor civile și politice (1966), reglementări conținute și în legislația internă a Republicii Moldova - Constituția Republicii Moldova în art.21, care prevede că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public în cazul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției. Sarcina probațiunii aparține părții acuzării. Legea procesual-penală stabilește că răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, statuează că principiul prezumției de nevinovăție impune, între altele, ca, în îndeplinirea funcțiilor lor, membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit fapta incriminate, sarcina probei revine acuzării și orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate.

În plus, acuzarea are obligația de a-i preciza persoanei în cauză ce acuzații i se aduc - pentru a-i oferi ocazia să își pregătească și să își prezinte apărarea în mod corespunzător - și de a oferi probe suficiente pentru a întemeia o declarație de vinovăție (Barberă, Messegue și Jabardo împotriva Spaniei, pct.77; Janosevic împotriva Suediei, pct.97).

Prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este transferată de la acuzare apărării (Telfner împotriva Austriei, pct.15).

Prin urmare, ținând cont de faptul că instanța judecătorească nu exprimă alte interese decât interesele legii și nu este în drept să completeze învinuirea adusă cu

circumstanțe care ar justifica-o și ar agrava situația inculpatei, totodată concluziile despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile se interpretează doar în favoarea inculpatului, Colegiul penal constată necesitatea achitării inculpatei David Olga în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În sensul respectiv Colegiul penal se conduce de prevederile art.390 al.(1) pct.1) CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că sentința de achitare se adoptă dacă: 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin urmare Colegiul penal, ținând cont de prevederile art.387 al.(2) pct.2) Cod de procedură penală, nu se va pronunța asupra acțiunii civile, având în vedere că inculpata David Olga urmează a fi achitată pentru că în acțiunile ei nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Totodată, reieșind din faptul că s-a constatat temeiul de achitare a inculpatei David Olga prevăzut de art.390 al.(1) pct.3) CPP RM și aceasta urmează a fi achitată pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal, instanța de apel nu poate lua în considerație argumentele prin care s-a solicitat încetarea procesului penal pe temeiul circumstanțelor care exclud urmărirea penală, deoarece s-a constatat că nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatei, care este temei de achitare al inculpatei David Olga, având în vedere că aplică norma juridică mai favorabilă apelanților și va dispune admiterea apelurilor declarate de inculpata David Olga, avocații Crăciun Veaceslav și Procopciuc Angela în numele inculpatei, cu casarea totală a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de achitare a lui David Olga, învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, în aspectul nominalizat în prezenta decizie.

În același timp, ținând cont de soluția de achitare a lui David Olga, Colegiul nu constată că este temei de a adopta la caz o încheiere interlocutorie, după cum a solicitat avocatul Barbăneagră Alexei în discursul anexat.

Cît privește solicitarea din discursul anexat a avocatului Procopciuc Angela de aplicare a amenzii judiciare avocatului Sîrbu-Beșliu Irina pentru înaintarea repetată, abuzivă, cu rea-credință, aceleași motive, intenții răuvoitoare, cu scopul tergiversării procesului, încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei și sesizarea Uniunii Avocaților despre abaterile disciplinare comise în cadrul procesului penal dat, Colegiul penal notează că în cadrul judecării cauzei de către avocatul Sîrbu-Beșliu Irina au fost înaintate mai multe cereri de recuzare a completului de judecată, fiind invocate de fiecare dată alte motive de recuzare, astfel că nu sunt temeiuri de a considera că a fost comisă o abatere în cursul procesului penal în sensul dat, ce a-r servi temei de aplicare a amenzii judiciare.

Totodată, nu au fost constatate și careva fapte în acțiunile avocatului Sîrbu-Beșliu Irina, care a-r constitui abatere disciplinară, astfel că nu sunt prezente temeiuri pentru a sesiza Uniunea Avocaților din Republica Moldova.

Conducându-se de art.415 al.(1) pct.1) lit.c), art.415 pct.2) CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

D E C I D E:

Respinge ca nefondate apelurile declarate de avocații Sîrbu-Beșliu Irina și Holban ***** în numele SA „Dumbrava-Lux” împotriva sentinței Judecătorei Soroca din 07.04.2017.

Admite apelurile declarate de inculpata David Olga, avocații Crăciun Veaceslav și Procopciuc Angela în numele inculpatei împotriva sentinței Judecătorei Soroca din 07.04.2017, casează sentința total, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Achită pe David Olga ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM în temeiul art.390 al.(1) pct.3) CPP RM, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la 02.08.2024.

Președintele ședinței, judecător

Rotaru Ala

Judecător

Burdeniuc Ruslana

Judecător

Pușca Dumitru